

S.C. TURBOMECANICA S.A.

**SITUATII FINANCIARE
(IMPREUNA CU RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT)**

**PENTRU ANUL INCHEIAT
LA 31 DECEMBRIE 2013**

**PREGATITE IN CONFORMITATE CU
STANDARDELE INTERNATIONALE DE RAPORTARE FINANCIARA
ADOPTATE DE UNIUNEA EUROPEANA,
CONFORM ORDINULUI MINISTRULUI FINANTELOR PUBLICE NR. 1286/2012,
CU MODIFICARILE ULTERIOARE**

CUPRINS**PAGINA**

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT	1 – 3
SITUAȚIA REZULTATULUI GLOBAL	4
SITUAȚIA POZITIEI FINANCIARE	5 – 6
SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR	7
SITUAȚIA MODIFICĂRILOR ÎN CAPITALURILE PROPRII	8 – 9
NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE	10 – 56

Catre Actionari,
Turbomecanica S.A.
Bucuresti, Romania

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Raport asupra situațiilor financiare

1. Am fost contractati sa auditam situatiile financiare atasate ale Turbomecanica S.A. („Societatea”), care cuprind situatia pozitiei financiare încheiată la 31 decembrie 2013, precum și situatia rezultatului global, situația modificărilor capitalurilor proprii și situația fluxurilor de numerar pentru anul încheiat la data respectivă, împreună cu un sumar al politicilor contabile semnificative și alte informații explicative.

Responsabilitatea conducerii pentru situațiile financiare

2. Conducerea este responsabilă de întocmirea și prezentarea fidelă a acestor situații financiare în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană (“UE”) și pentru acel control intern pe care conducerea îl consideră necesar pentru a permite întocmirea de situații financiare care sunt lipsite de denaturări semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Responsabilitatea auditorului

3. Responsabilitatea noastră este ca, pe baza auditului efectuat, sa exprimam o opinie asupra acestor situatii financiare. Noi am efectuat auditul conform standardelor de audit adoptate de Camera Auditorilor Financiari din Romania. Cu toate acestea, din cauza aspectelor descrise in paragrafele Bazei pentru imposibilitatea exprimarii unei opinii, nu am avut capacitatea de a obtine probe de audit suficiente si adecvate pentru a oferi o baza pentru opinia de audit.

Baza pentru imposibilitatea exprimării unei opinii

4. Asa cum este prezentat in nota de imprumuturi, la data 31 decembrie 2013 Societatea are in derulare contracte/facilitati de creditare cu doua banci (BRD- Groupe Societe Generale si Banca Transilvania) in suma de 63.466.038 RON din care: pe termen scurt 46.749.326 RON si respectiv 16.716.713 RON pe termen lung. Datorita neindeplinirii de catre Societate a indicatorilor economico-financiari agreeati consideram necesara prezentarea in intregime a acestor imprumuturi pe termen scurt.
5. Societatea a efectuat la 31 decembrie 2012 reevaluarea imobilizarilor corporale mai putin a celor aflate in conservare, a celor care sunt amortizate integral sau urmeaza a fi amortizate integral la inceputul anului 2013. Valoarea neta contabila a mijloacelor fixe nereevaluate la 31 decembrie 2013 este de 517,966 RON (2012: 1.068.061 RON). Conform IAS 16 reevaluarea se efectueaza pentru intreaga clasa de mijloace fixe, prin urmare noi nu am putut determina eventualele ajustari care ar fi fost necesare asupra mijloacelor fixe nereevaluate, asupra rezervelor din reevaluare, a impozitului amanat aferent cat si asupra rezultatului reportat.
6. Societatea a efectuat la data de 8 octombrie 2012 un proces verbal de inventariere a gestiunilor din Depozitul Central ca urmare a incendiului din 6 martie 2012, in care s-a constatat o paguba evaluata la 1.490.415 RON din total stocuri afectate in suma de 15.534.255 RON. In urma evenimentului, stocurile recuperate au fost reevaluate de catre comisia de inventariere la nivelul sumei de 14.043.840 RON. Noi nu am putut obtine suficiente probe de audit cu privire la evaluarea stocurilor recuperate precum si a pagubelor rezultate din acest eveniment prin urmare noi nu am putut determina eventualele ajustari care ar fi fost necesare asupra valorii stocurilor, rezultatului reportat si asupra contului de profit si pierdere.
7. Situatiile financiare la 31 decembrie 2013 prezinta o pierdere curenta de 8.592.227 RON, pierderi cumulate fara impactul aplicarii IAS 29 de 84.818.112 RON. Mai mult, la data acestor situatii financiare, managementul Societatii se afla in curs de discutii cu diferiti clienti pentru securizarea de noi contracte, cat si cu bancile finantatoare in vederea amanarii la plata a sumelor scadente in cursul anului 2014 si a celor scadente pana in iulie 2015 in vederea sustinerii previziunilor fluxurilor de trezorerie viitoare. La data emiterii situatiilor financiare nu existau acorduri scrise cu bancile finantatoare care sa confirme proiectiile cu privire la asigurarea necesarului de disponibil de trezorerie pentru urmatoarele 12 luni pentru desfasurarea in conditii normale a activitatii Societatii. Aceste aspecte indica existenta unei incertitudini semnificative care ar putea sa puna in mod semnificativ la indoiala capacitatea Societatii de a-si continua activitatea. Prin urmare noi nu am putut obtine suficiente si adecvate probe de audit cu privire la masura in care folosirea de catre conducere a prezumtii de continuitate a activitatii in intocmirea situatiilor financiare la 31 decembrie 2013.

Imposibilitatea exprimării unei opinii

8. Din cauza semnificatiei aspectelor descrise in paragrafele 4 si 7 din Baza pentru imposibilitatea exprimării unei opinii, nu am putut obtine probe de audit suficiente si adecvate pentru a oferi o baza pentru o opinie de audit. In acest sens, nu exprimam nici o opinie cu privire la situatiile financiare la 31 Decembrie 2013.

Raport asupra conformitatii raportului administratorilor cu situatiile financiare

In concordanta cu Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 1286/2012 cu modificarile ulterioare, articolul 16, punctul c), noi am citit raportul administratorilor atasat situatiilor financiare. Raportul administratorilor nu face parte din situatiile financiare. In raportul administratorilor, noi nu am identificat informatii financiare istorice care sa fie in mod semnificativ neconcordante cu informatiile prezentate in situatiile financiare alaturate.

Madeline Alexander, Partener de audit

*Înregistrată la Camera Auditorilor Financiari din România
cu certificatul nr. 36/7.10.2000*

În numele:

DELOITTE AUDIT S.R.L.

*Înregistrată la Camera Auditorilor Financiari din România
cu nr. 25/25.06.2001*

București, România
10 aprilie 2014

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
SITUATIA REZULTATULUI GLOBAL
LA 31 DECEMBRIE 2013

(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie, 2013 RON	31 decembrie, 2012 RON
Venituri	4	34.568.549	48.242.654
Alte castiguri si pierderi	9	1.218.181	14.925
Variatia stocurilor		(353.357)	335.373
Materii prime si materiale	5	(9.820.189)	(21.240.537)
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	6	(19.124.743)	(22.173.237)
Cheltuieli cu deprecierea activelor		(5.356.276)	(6.432.951)
Costuri financiare, net	7	(5.693.363)	(6.503.611)
Alte cheltuieli operationale	8	(4.297.654)	(6.154.668)
Profit/(pierdere) inainte de impozitare		(8.858.852)	(13.912.052)
Impozitul pe profit	10	266.625	205.052
Profitul/(pierderea) anului		(8.592.227)	(13.707.000)
Alte venituri globale, nete de impozit			
Diferente nefavorabile din reevaluare		-	(4.018.621)
Impozit pe profit amanat		-	865.093
Alte venituri globale totale		-	(3.153.528)
Rezultatul global al anului		(8.592.227)	(16.823.923)
Rezultat pe actiune	27		
Numar de actiuni		369.442.475	369.442.475
(RON / actiune)		(0.02)	(0.04)

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 10 aprilie 2014.

MANAGER DEPARTAMENT ECONOMIC-COMERCIAL:

Numele și prenumele: CLAUDIA ANGHEL

Semnătura

PRESEDINTE

DIRECTOR GENERAL

Numele și prenumele: RADU VIEHMANN

Semnătura

Notele atasate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
SITUAȚIA POZITIEI FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie, 2013 <u>RON</u>	31 decembrie, 2012 <u>RON</u>
ACTIVE			
Active pe termen lung			
Imobilizari corporale	11	52.994.111	56.715.728
Imobilizari necorporale	12	12.081.387	13.638.430
Alte active		-	-
Total active pe termen lung		65.075.498	70.354.158
Active circulante			
Stocuri	13	24.937.055	23.926.629
Creante comerciale	14	1.962.183	4.201.150
Alte creante	15	818.272	905.468
Numerar si echivalente de numerar	16	303.142	3.038.256
Active destinate vanzarii	17	46.954.594	46.582.813
Total active circulante		74.975.245	78.654.316
Total active		140.050.743	149.008.474
Capitaluri proprii si datorii			
Capital si rezerve			
Capital emis	18	1.024.571.055	1.024.571.055
Rezerve	19	101.379.301	101.785.812
Rezultat reportat		(1.093.165.028)	(1.084.979.311)
Total capitaluri proprii		32.785.328	41.377.556
Datorii pe termen lung			
Imprumuturi	20	16.716.713	22.758.769
Datorii cu impozitul amanat	10	7.945.637	8.212.262
Provizioane	21	1.494.810	1.494.810
Alte datorii pe termen lung	24	9.554.982	-
Total datorii pe termen lung		35.712.142	32.465.841

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
SITUAȚIA POZITEI FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Nota	31 decembrie, 2013 RON	31 decembrie, 2012 RON
Datorii curente			
Datorii comerciale și alte datorii	22	7.427.062	8.983.385
Imprumuturi	20	53.112.441	49.145.049
Provizioane	21	1.902.261	1.460.806
Venituri înregistrate în avans		2.441.438	1.672.561
Alte datorii curente	23	6.670.069	13.903.276
Total datorii curente		71.553.273	75.165.077
Total datorii		107.265.415	107.630.918
Total capitaluri proprii și datorii		140.050.743	149.008.474

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 10 aprilie 2014.

MANAGER DEPARTAMENT ECONOMIC-COMERCIAL:

Numele și prenumele: CLAUDIA ANGHEL

Semnătura

PRESEDINTE
DIRECTOR GENERAL

Numele și prenumele : RADU VIEHMANN

Semnătura

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
SITUAȚIA FLUXURILOR DE NUMERAR
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
Fluxuri de numerar din activități operaționale		
Profitul/ (pierdere) brut al anului	(8.592.227)	(13.707.000)
<i>Ajustari pentru:</i>		
Impozit pe profit	(266.625)	205.052
Cheltuieli cu deprecierea activelor	5.348.820	6.432.960
Provizion pentru creante	(1.536)	(341.229)
Provizion pentru stocuri	(1.815.952)	(1.427.654)
Alte provizioane	441.455	160.434
Castig net din vanzarea de mijloace fixe	2.805	(452.751)
Costuri financiare	5.486.313	6.037.561
Alte venituri financiare	(181)	(179)
Castiguri nete din diferente de curs	(544.590)	800.782
Ajustari pentru deprecierea activelor în urma reevaluarii la 31 decembrie	-	1.388.209
Mișcări în capitalul circulant		
Creștere/(descreștere) creanțe comerciale și alte creanțe	2.327.700	3.408.710
Creștere/(descreștere) stocuri	805.526	8.491.555
(Creștere) datorii comerciale și alte datorii	1.217.344	7.105.653
Numerar generat/ utilizat din activități operaționale	4.408.852	18.102.103
Impozit pe profit platit	-	-
Dobanzi platite, nete	(5.175.050)	(5.255.456)
Numerar net generat din activități operaționale	(766.198)	12.846.647
Fluxuri de numerar din activități de investiții		
Plăți aferente imobilizărilor corporale	(156.185)	(7.395.592)
Plăți aferente imobilizărilor necorporale	(155.639)	(43.187)
Încasări din vanzarea imobilizari	4.652	595.469
Numerar net utilizat în activități de investiții	(307.172)	(6.843.310)
Fluxuri de numerar din activități de finanțare		
(Rambursări) / incasari de împrumuturi	(1.661.743)	(4.424.551)
Numerar net generat din activități de finanțare	(1.661.743)	(4.424.551)
Creștere/ (descreștere) neta a numerarului și a echivalentelor de numerar	(2.735.114)	1.578.786
Numerar și echivalente de numerar la începutul anului financiar	3.038.256	1.459.470
Numerar și echivalente de numerar la sfârșitul anului	303.142	3.038.256

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 10 aprilie 2014.

MANAGER DEPARTAMENT ECONOMIC-COMERCIAL:

Numele și prenumele: CLAUDIA ANGHEL

Semnătura

PRESEDINTE

DIRECTOR GENERAL

Numele și prenumele: RADU VIEHMANN

Semnătura

Notele atasate fac parte integrantă din aceste situații financiare.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
SITUAIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	Capital social	Rezerve	Rezerve din reevaluare	Rezultat reportat	Total
Sold la 1 ianuarie 2012	1.024.571.055	46.091.928	59.359.870	(1.071.784.769)	58.238.085
Profitul/(Pierderea) anului	-	-	-	(13.707.000)	(13.707.000)
Realizarea rezervelor din reevaluare	-	-	(512.458)	512.458	-
Alte venituri globale, nete de impozit	-	-	(3.153.528)	-	(3.153.528)
Sold la 31 decembrie 2012	1.024.571.055	46.091.928	55.693.884	(1.084.979.310)	41.377.557

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 10 aprilie 2014.

MANAGER DEPARTAMENT ECONOMIC-COMERCIAL:

Numele și prenumele: CLAUDIA ANGHEL

Semnătura

PRESEDINTE

DIRECTOR GENERAL

Numele și prenumele : RADU VIEHMANN

Semnătura

S.C. TURBOMECANICA S.A.
SITUATIA MODIFICĂRILOR CAPITALURILOR PROPRII
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

	<u>Capital social</u>	<u>Rezerve</u>	<u>Rezerve din reevaluare</u>	<u>Rezultat reportat</u>	<u>Total</u>
Sold la 1 ianuarie 2013	1.024.571.055	46.091.928	55.693.884	(1.084.979.310)	41.377.557
Profitul/(Pierderea) anului	-	-	-	(8.592.227)	(8.592.227)
Realizarea rezervelor de reevaluare	-	-	(406.511)	406.511	-
Alte venituri globale, nete de impozit	-	-	-	-	-
Sold la 31 decembrie 2013	1.024.571.055	46.091.928	55.287.373	(1.093.165.028)	32.785.328

Situațiile financiare au fost aprobate de către Consiliul de Administrație și au fost autorizate pentru a fi emise la 10 aprilie 2014.

MANAGER DEPARTAMENT ECONOMIC-COMERCIAL:

Numele și prenumele: CLAUDIA ANGHEL

Semnătura

PRESEDINTE

DIRECTOR GENERAL

Numele și prenumele : RADU VIEHMANIN

Semnătura

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

1. INFORMATII GENERALE

S.C. TURBOMECANICA S.A. („Turbomecanica” sau „Societatea”) este o societate comerciala pe actiuni, infiintata in 1975, cu scopul de a produce motoare, ansamble mecanice si echipamente pentru aeronave. Capitalul societatii este privat si actiunile sunt tranzactionate in cadrul Bursei de Valori Bucuresti.

Fazele evolutiei Societatii au fost urmatoarele: 1975-1977- Fabrica de motoare Bucuresti; 1978-1990- Intreprinderea Turbomecanica Bucuresti; din 20.11.1990, prin HG 1213, s-a constituit Societatea Comerciala Turbomecanica SA. Dupa 1991, din Turbomecanica SA s-au desprins doua societati comerciale: Aeroteh SA si Micron-Turboteh SA.

Obiectul de activitate al Societatii il reprezinta fabricatia motoarelor si ansamblelor mecanice pentru avioane si elicoptere. Principalele produse realizate de Societate sunt:motoare Turmo, motoare Viper, modernizare elicoptere Puma, piese schimb pentru motoare Turmo, Viper, Spey, piese si motoare pentru Rolls-Royce. Turbomecanica este unicul producator de motoare cu turbina de gaze si ansamble mecanice pentru aeronave din cadrul industriei romanesti.

Principalii clienti ai Societatii sunt pe piata interna – Minsiterul Apararii si IAR Barsov, dar societatea are totodata tranzactii cu clienti aflati in Europa (Rolls Royce), SUA (General Electric SUA).

Evolutia numarului mediu de angajati a fost dupa cum urmeaza:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Numar mediu angajati	306	398

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ

Standarde si interpretări în vigoare în perioada curentă

Următoarele amendamente aduse la standardele si interpretările existente emise de Comitetul de Standarde Internationale de Contabilitate (IASB) si adoptate de Uniunea Europeana sunt în vigoare în perioada curentă:

- **IFRS 13 “Evaluarea la valoarea justă”,** adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2013),
- **Completări față de IFRS 1 “Adoptarea pentru prima dată a IFRS” – Hiperinflație severă și eliminarea datelor fixe pentru prima adoptare,** adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2013),
- **Completări față de IFRS 1 “Adoptarea pentru prima dată a IFRS” – Împrumuturile guvernamentale** (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2013),
- **Completări față de IFRS 7 “Instrumente financiare: informatii de furnizat”** - Compensări active si pasive financiare, adoptat de UE în 13 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2013),
- **Completări față de IAS 1 “Prezentarea situatiilor financiare”** - Prezentarea elementelor rezultatului global, adoptat de UE în 5 iunie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 iulie 2012),

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Standarde si interpretări în vigoare în perioada curentă (continuare)

- **Completări față de IAS 12 “Impozitul pe profit”** – Impozitul amânat: Recuperarea activelor subiacente, adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2013),
- **Completări față de IAS 19 “Beneficiile angajatorilor”** - Îmbunătățiri ale contabilizării beneficiilor post-angajare, adoptat de UE în 5 iunie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2013),
- **Completări față de diferite standarde „Îmbunătățiri aduse IFRS (ciclul 2009-2011)”**, ca urmare a proiectului anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 1, IAS 1, IAS 16, IAS 32, IAS 34), în primul rând în scopul de a elimina inconsecvențele și de a clarifica formulările, adoptat de UE în 27 martie 2013 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2013),
- **IFRIC 20 “Costurile de dezizolare în faza de producție a unei mine de suprafață”**, adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2013).

Standarde si interpretări emise de IASB și adoptate de UE dar care nu sunt încă în vigoare

La data autorizării acestor situații financiare, următoarele standarde, completări la standardele existente și interpretări emise de IASB și adoptate de UE erau emise dar neadoptate încă:

- **IFRS 10 „Situații financiare consolidate”**, adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioadele anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),
- **IFRS 11 “Asocieri în participatie”**, adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),
- **IFRS 12 “Informații de prezentat cu privire la interesele în alte entități”**, adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),
- **IAS 27 (revizuit în 2011) “Situații financiare individuale”**, adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),
- **IAS 28 (revizuit în 2011) “Investiții în entități asociate”**, adoptat de UE în 11 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),
- **Completări față de IFRS 10 „Situații financiare consolidate”, IFRS 11 „Asocieri în participatie” și IFRS 12 „Informații de prezentat cu privire la interesele în alte entități”- Ghid pentru tranziție**, adoptat de UE în 4 aprilie 2013 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),
- **Completări față de IFRS 10 „Situații financiare consolidate”, IFRS 12 „Informații de prezentat cu privire la interesele în alte entități” și IAS 27 (revizuit în 2011) „Situații financiare separate” – Companii de Investiții**, adoptat de UE în 20 noiembrie 2013 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

2. APLICAREA STANDARDELOR INTERNATIONALE NOI SI REVIZUITE DE RAPORTARE FINANCIARĂ (continuare)

Standarde si interpretări emise de IASB si adoptate de UE dar care nu sunt încă în vigoare (continuare)

- **Completări față de IAS 32 "Instrumente financiare: Prezentare" - Compensări active și pasive financiare**, adoptat de UE în 13 decembrie 2012 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),
- **Completări față de IAS 36 "Deprecierea activelor"** – prezentarea valorii recuperabile pentru activele nefinanciare, adoptat de UE în 19 decembrie 2013 (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014),
- **Completări față de IAS 39 "Instrumente financiare: Recunoastere si Evaluare"** – novatia instrumentelor derivate si continuarea contabilității pentru acoperirea împotriva riscurilor pentru elementele valutare.

Standarde si interpretări emise de IASB dar care nu au fost încă adoptate de UE

În prezent, IFRS adoptat de UE nu prezintă diferențe semnificative față de reglementările adoptate de către Comitetul de Standarde Internationale de Contabilitate (IASB) cu excepția următoarelor standarde, completări aduse standardelor existente si interpretări, care nu au fost aprobate de către UE la data publicării situațiilor financiare (datele intrării în vigoare menționate mai jos sunt pentru IFRS în întregime:

- **IFRS 9 "Instrumente financiare" si completări ulterioare** (data intrării în vigoare nu a fost încă stabilită),
- **IFRS 14 "Reglementarea conturilor amânate"** (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2016),
- **Completări față de IAS 19 "Beneficiile angajaților"** – planuri de beneficii definite: contributiile angajaților (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 iulie 2014),
- **Completări față de diferite standarde „îmbunătățiri aduse IFRS (ciclul 2010-2012)”**, ca urmare a proiectului anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 2, IFRS 3, IFRS 8, IFRS 13, IAS 16, IAS 24 si IAS 38), în primul rând în scopul de a elimina inconsecvențele si de a clarifica formulările (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 iulie 2014).
- **Completări față de diferite standarde „îmbunătățiri aduse IFRS (ciclul 2011-2013)”**, ca urmare a proiectului anual de îmbunătățire a IFRS (IFRS 1, IFRS 3, IFRS 13, IAS 16 si IAS 40), în primul rând în scopul de a elimina inconsecvențele si de a clarifica formulările (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 iulie 2014).
- **IFRIC 21 "Perceperea impozitelor"** (în vigoare pentru perioade anuale începând cu sau după 1 ianuarie 2014).

Entitatea anticipează că adoptarea acestor standarde, completări la standardele existente si interpretările nu vor avea un impact semnificativ asupra situațiilor financiare ale Entității în perioada inițială a adoptării

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL ÎNCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate în RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE

PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE SUNT PREZENTATE MAI JOS:

Principalele politici contabile aplicate la întocmirea acestor situații financiare sunt prezentate mai jos. Aceste politici au fost aplicate consecvent în toți anii prezențați, dacă nu se specifică altfel.

Declaratia de conformitate

Situațiile financiare individuale au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană ("UE"), conform Ordinului Ministrului Finantelor Publice nr.1286/2012 cu modificările ulterioare.

Bazele întocmirii

Situațiile financiare individuale ale Turbomecanica SA au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”) și cu Interpretările IFRIC, așa cum au fost adoptate de Uniunea Europeană. Situațiile financiare individuale au fost întocmite în baza convenției costului istoric, așa cum au fost modificate în urma reevaluării imobilizărilor corporale și a activelor financiare disponibile pentru vânzare la valoarea justă prin capitalurile proprii.

Întocmirea situațiilor financiare individuale în conformitate cu IFRS necesită utilizarea unor estimări contabile critice. De asemenea, solicită conducerii să folosească raționamentul în procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societății.

Continuarea activității

La 31 decembrie 2013 Societatea a înregistrat o pierdere cumulată de 1,088,693,345 RON care include și efectele aplicării indicilor de inflație conform IAS 29, iar pierderea pentru anul încheiat la această dată este de 8,592,227 RON. Aceste aspecte indică o incertitudine cu privire la continuitatea activității Societății. Prin urmare, capacitatea Societății de a-și continua activitatea depinde de capacitatea acesteia de a genera suficiente venituri viitoare, de sprijinul financiar din partea bancilor creditoare și de vânzarea activelor destinate vânzării așa cum sunt prezentate în Nota 17. Conducerea Societății consideră vânzarea activelor menționate este foarte probabilă și sumele ce vor fi obținute din această vânzare vor fi utilizate pentru reducerea gradului de îndatorare al Societății și pentru stingerea altor obligații de plată. Conducerea Societății consideră că reducerea gradului de îndatorare va conduce și la creșterea sprijinului din partea bancilor finanțatoare. Aceste situații financiare nu includ ajustări care ar putea proveni din rezultatul acestei incertitudini legate de continuitatea activității.

Situații comparative

Pentru fiecare element de bilanț, de cont de profit și pierdere, și unde e cazul, pentru situația modificărilor capitalului propriu este prezentată valoarea aferentă elementului corespondent pentru exercițiul financiar precedent.

În cazul în care valorile aferente perioadei precedente nu sunt comparabile cu cele aferente perioadei curente, acestea au fost modificate pentru a asigura consistența cu politicile contabile și cerințele de prezentare pentru anul curent.

Recunoașterea veniturilor

Venitul este evaluat la valoarea justă a contravalorii primite sau care poate fi primită. Venitul din vânzări este diminuat pentru retururi, rabaturi comerciale și alte reduceri similare.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Recunoasterea veniturilor (continuare)

Venituri din vanzarea de bunuri

Veniturile din vanzarea de bunuri sunt recunoscute cand sunt indeplinite cumulativ urmatoarele conditii:

- societatea a transferat cumparatorului riscurile si recompensele semnificative aferente dreptului de proprietate asupra bunurilor;
- societatea nu mai gestioneaza bunurile vandute la nivelul la care ar fi facut-o in mod normal in cazul detinerii in proprietate a acestora si nici nu mai detine controlul efectiv asupra lor;
- valoarea venitului poate fi evaluata in mod fiabil.
- este probabil ca beneficiile economice asociate tranzactiei sa fie directionate catre Societate si
- costurile suportate sau care vor fi suportate in legatura cu tranzactia pot fi evaluate in mod fiabil.

In mod specific, veniturile din vanzarea de bunuri sunt recunoscute atunci cand bunurile sunt livrate si dreptul de proprietate este transferat.

Venituri din prestarea de servicii

Veniturile generate de un contract de prestari servicii sunt recunoscute prin referire la stadiul de finalizare a tranzactiei. Stadiul de finalizare a tranzactiei este stabilit dupa cum urmeaza:

- Taxele de instalare sunt recunoscute prin referire la stadiul de finalizare a instalarii, determinat ca proportie a timpului total anticipat pentru instalare care s-a scurs la sfarsitul perioadei de raportare;
- Taxele de intretinere incluse in pretul produselor vandute sunt recunoscute prin trimitere la proportia din costul total al asigurarii intretinerii pentru produsul vandut; si
- Veniturile generate de contractele de tipul „timp si material” sunt recunoscute la ratele contractuale ca ore lucrate si costuri directe implicate.

Venituri din dividende si dobanzi

Venitul din dividende generate de investitii financiare este recunoscut atunci cand a fost stabilit dreptul actionarului de a primi plata (cu conditia ca este probabil ca beneficiile economice sa fie directionate catre Societate si valoarea veniturilor sa poata fi masurata in mod precis).

Venitul din dobanda generat de un activ financiar este recunoscut atunci cand este probabil ca Societatea sa obtina beneficii economice si cand venitul respectiv poate fi masurat in mod fiabil. Venitul din dobanzi se cumuleaza in timp, prin raportare la principal si la rata dobanzii efectiva aplicabila, adica rata care actualizeaza exact viitoarele incasari de numerar estimate de-a lungul perioadei anticipate a activului financiar la valoarea contabila neta a activului la data recunoasterii initiale.

Venituri din inchiriere

Politica societatii de recunoastere a venitului generat de leasing-ul operational este descrisa mai jos.

Leasing

Contractele de leasing sunt clasificate drept contracte de leasing financiar ori de cate ori conditiile contractului de leasing transfera utilizatorului in mod substantial toate riscurile si recompensele aferente dreptului de proprietate. Toate celelalte contracte de leasing sunt clasificate ca leasing operational.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Recunoasterea veniturilor (continuare)

Societatea in calitate de locator

Sumele platibile de catre utilizator conform contractelor de leasing financiar sunt recunoscute drept creante la valoarea investitiei nete a Societatii in contractele de leasing. Venitul din contractele de leasing financiar este alocat perioadelor contabile astfel incat sa reflecte o rata de rentabilitate periodica constanta a investitiilor nete ale Societatii cu privire la contractele de leasing.

Venitul din leasing-ul operational este recunoscut liniar de-a lungul perioadei contractului de leasing. Costurile directe initiale implicate in negocierea si contractarea unui leasing operational se adauga valorii contabile a activului dat in leasing si sunt recunoscute liniar de-a lungul perioadei de leasing.

Societatea in calitate de utilizator

Activele detinute conform contractelor de leasing financiar sunt initial recunoscute ca active ale Societatii la valoarea justa a acestora la inceputul contractului de leasing sau, daca aceasta este mai scazuta, la valoarea curenta a platilor minime de leasing. Obligatia corespunzatoare fata de proprietar este inclusa in situatia pozitiei financiare ca datorie asociata leasing-ului financiar.

Platile de leasing sunt repartizate intre cheltuieli financiare si diminuarea datoriei asociate leasing-ului astfel incat sa se obtina o rata a dobanzii constanta aferenta soldului datoriei. Cheltuielile financiare sunt imediat recunoscute in contul de profit sau pierdere, daca acestea nu sunt atribuibile direct unor active eligibile, caz in care acestea sunt capitalizate in conformitate cu politica generala a Societatii privind costurile indatorarii. Inchirierile contingente sunt recunoscute ca si cheltuieli in perioadele in care acestea apar.

Platile de leasing operational sunt recunoscute pe cheltuiala liniar de-a lungul perioadei leasing-ului, cu exceptia cazurilor in care o alta baza de calcul este mai reprezentativa pentru intervalul in care se consuma beneficiile economice rezultate din activul luat in leasing. Inchirierile contingente generate conform leasing-ului operational sunt recunoscute ca o cheltuiala in perioada in care acestea apar.

In cazul in care se primesc stimulente de leasing pentru a incheia contracte de leasing operational, astfel de stimulente sunt recunoscute drept datorie. Beneficiul agregat al stimulentei este recunoscut ca o diminuare liniara a cheltuielii de inchiriere, cu exceptia cazurilor in care o alta baza sistematica este mai reprezentativa pentru intervalul in care se consuma beneficiile economice rezultate din activul dat in leasing.

Tranzactii in moneda straina

La pregatirea situatiilor financiare ale Societatii, tranzactiile in monede straine, altele decat moneda functionala a Societatii (valute), sunt recunoscute la cursul de schimb valutar de la data tranzactiilor respective. La sfarsitul fiecarei perioade de raportare, elementele monetare exprimate in valuta sunt convertite la cursul de schimb valutar de la data respectiva. Elementele nemonetare contabilizate la valoarea justa, care sunt exprimate intr-o moneda straina, sunt convertite la cursurile curente de la data cand valoarea justa a fost stabilita. Elementele nemonetare, care sunt evaluate la cost istoric intr-o moneda straina nu sunt convertite din nou. Cursurile de schimb folosite sunt 1 EUR = 4.4847 RON (31 decembrie 2013) si 1 EUR= 4.4287 RON (31 decembrie 2012), curs mediu EUR 2013 = 4.4190 RON.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Diferentele de schimb valutar aferente elementelor monetare sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere in perioada in care acestea apar, cu exceptia:

- diferentelor de curs aferente imprumuturilor in moneda straina pentru activele in curs de executie pentru capacitati de productie viitoare, care sunt incluse in costul acelor active cand ele vor fi privite ca o ajustare a cheltuielii cu dobanda aferenta acestor imprumuturi in moneda straina;
- diferentelor de curs aferente tranzactiilor incheiate pentru a acoperi anumite riscuri valutare (vezi mai jos politicile contabile de acoperire impotriva riscurilor).

Costurile indatorarii

Costurile indatorarii, atribuibile in mod direct achizitiei, constructiei sau realizarii activelor eligibile, active care necesita o perioada substantiala de timp pentru a fi gata in vederea utilizarii sau pentru vanzare, se adauga costului acelor active pana cand activele sunt pregatite in mod semnificativ in vederea utilizarii prestabilite sau a vanzarii.

Veniturile din investirea temporara a imprumuturilor obtinute pentru achizitia sau constructia de active eligibile se deduc din costurile indatorarii care se pot capitaliza.

Toate celelalte costuri cu indatorarea sunt recunoscute in profitul sau pierderea, in perioada in care acestea apar.

Beneficiile angajatilor

Pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, Societatea plateste statului roman, in numele angajatilor sai, contributiile pentru pensii, sanatate si somaj. Cheltuielile cu aceste plati se inregistreaza in profit sau pierdere in aceeasi perioada cu cheltuielile salariale aferente.

Toti angajatii Societatii sunt contribuabili ai planului de pensii al statului roman.

Societatea isi rasplateste angajatii cu beneficii de pensionare conform contractului colectiv de munca. Pentru acest plan de pensii determinat, costul beneficiilor este stabilit folosind metoda unitatilor de credit proiectate, iar evaluarile actuariale sunt realizate la fiecare data a bilantului. Castigurile si pierderile actuariale care depasesc 10% din limita superioara a valorii curente a datoriei aferente beneficiului determinat al Societatii si a valorii juste a activelor planului la sfarsitul anului precedent, sunt amortizate in cursul duratei de munca medie ramasa a angajatilor participanti la plan. Costul serviciilor anterioare este recunoscut imediat in masura in care beneficiile sunt irevocabile, iar altfel, sunt amortizate liniar pe perioada medie de timp pana cand beneficiile devin irevocabile.

Obligatia privind beneficiul de pensionare recunoscuta in pozitia financiara reprezinta valoarea curenta a obligatiei privind beneficiul determinat ajustata pentru castigurile si pierderile actuariale nerecunoscute si costul nerecunoscut al serviciilor anterioare, si diminuata de valoarea justa a activelor planului. Orice activ care rezulta din acest calcul este limitat la pierderile actuariale nerecunoscute si costul serviciilor anterioare, plus valoarea prezenta a rambursarilor si reducerilor contributiilor viitoare la plan.

Valoarea curenta a obligatiilor de pensionare depinde de un numar de factori care sunt stabiliti actuarial folosind un numar de ipoteze. Ipotezele folosite pentru stabilirea costului net (a venitului) pentru pensii include rata de actualizare, nivelul anticipat al inflatiei si rata estimata de crestere a salariului. Orice schimbare a acestor ipoteze va afecta valoarea contabila a obligatiilor de pensionare.

Societatea stabileste rata de actualizare corespunzatoare la sfarsitul fiecarui an. Aceasta este rata dobandii care ar trebui folosita pentru a stabili valoarea prezenta a viitoarelor iesiri de numerar estimate a fi necesare pentru decontarea obligatiilor de pensionare. La stabilirea ratei de actualizare corespunzatoare, Societatea ia in considerare ratele de dobanda dobandii aferente obligatiunilor guvernamentale de inalta calitate care sunt exprimate in moneda in care beneficiile vor fi platite, si care au termeni de scadenta aproape egali cu termenii obligatiei de pensii aferente. Alte ipoteza importante avute in vedere se bazeaza pe conditiile actuale ale pietei.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Beneficii pentru terminarea contractului de munca

Beneficiile pentru terminarea contractului de munca se pot plati atunci cand contractul de angajare este incetat de catre Societate inainte de data normala de pensionare sau ori de cate ori un angajat accepta plecarea voluntara in schimbul acestor beneficii. Societatea recunoaste beneficiile pentru terminarea contractului de munca atunci cand aceasta se angajeaza evident fie sa rezilieze contractele de munca ale angajatilor actuali conform unui plan oficial detaliat fara posibilitatea realista de abandonare a acestuia; sau sa ofere beneficii pentru terminarea contractului de munca drept rezultat al unei oferte facute pentru a incuraja plecarea voluntara. Beneficiile datorate la mai mult de 12 luni dupa perioada de raportare sunt actualizate la data de raportare.

Impozitarea

Cheltuielile cu impozitul pe profit reprezinta suma impozitelor de platit in mod curent, precum si a impozitelor pe profit amanate.

Impozitul curent

Impozitul platibil in mod curent se bazeaza pe profitul impozabil realizat in decursul anului. Profitul impozabil difera fata de profitul raportat in declaratia rezultatului global din cauza elementor de venituri sau cheltuieli ce sunt impozabile sau deductibile in alti ani, precum si datorita elementelor care nu sunt niciodata impozabile sau deductibile. Datoria Societatii privind impozitul pe profit curent este determinata folosind ratele de impozitare care au fost promulgate sau in mare masura adoptate pana la sfarsitul perioadei de raportare.

Impozitul amanat

Impozitul amanat se recunoaste pe baza diferentelor temporare dintre valoarea contabila a activelor si a datoriilor din situatiile financiare si baza fiscala corespunzatoare folosita in calculul profitului impozabil. datoriile privind impozitul amanat sunt in general recunoscute pentru toate diferentele temporare impozabile.

Creantele privind impozitul amanat sunt in general recunoscute pentru toate diferentele temporare deductibile in masura in care este probabil ca profiturile impozabile, fata de care creanta privind impozitul amanat se poate utiliza, vor fi disponibile. Nu se recunosc creante sau datorii privind impozitul amanat in cazul in care diferenta temporara este generata de recunoasterea initiala a fondului comercial sau de recunoasterea initiala a unui activ sau a unei datorii intr-o tranzactie care nu reprezinta o combinatie de intreprinderi si la momentul tranzactiei nu afecteaza nici profitul contabil, nici profitul impozabil (pierderea fiscala).

Valoarea contabila a activelor la care se aplica impozitul amanat este revizuita la finalul fiecărei perioade de raportare si redusa pana la limita la care nu mai este probabil ca vor fi suficiente profituri impozabile incat sa permita recuperarea integrala sau partiala a activelor.

Activele si datoriile privind impozitul amanat sunt masurate la nivelul impozitelor ce sunt presupuse a fi aplicate in perioada la care este stabilita recuperarea datoriei sau realizarea activului, bazandu-ne pe nivelul impozitelor (si al legilor fiscale) ce au intrat in vigoare sau urmeaza a intra in vigoare pana la sfarsitul perioadei de raportare. Masurarea activelor si datoriilor privind impozitul amanat reflecta consecintele in materie de impozite ce ar urma sa decurga din felul in care Societatea preconizeaza, la sfarsitul perioadei de raportare, sa recupereze sau sa deconteze valoarea contabila a activelor si datoriilor sale.

Impozitul anual curent si amanat

Impozitul curent si cel amanat sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere cu exceptia cazului in care ele se refera la elemente ce sunt recunoscute in alte rezultate globale sau direct in capitalul propriu, caz in care impozitul curent si cel amanat sunt de asemenea recunoscute in alte venituri rezultate globale, respectiv, capitalul propriu.

Impozitul pe profit pentru anul incheiat la 31 decembrie 2013 a fost 16% (31 decembrie 2012: 16%).

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Imobilizari corporale

Imobilizarile corporale utilizate in activitatea de productie sau pentru furnizarea de bunuri sau servicii, sau in scopuri administrative, sunt prezentate in situatia pozitiei financiare la valoarea reevaluată mai puțin amortizarea și orice pierderi cumulate din depreciere.

Imobilizarile corporale in curs de executie ce urmeaza a fi utilizate in productie sau administrativ sunt evaluate la cost minus orice pierderi cumulate din depreciere. Costurile includ onorariile profesionale și, pentru activele eligibile, costurile indatorarii capitalizate in conformitate cu politicile contabile ale Societatii. Astfel de active sunt clasificate la categoriile respective de imobilizari corporale atunci cand sunt terminate sau gata de utilizare pentru scopul in care au fost prevazute. Deprecierea acestor active, pe aceeasi baza ca și alte active aflate in proprietate, incepe atunci cand activele sunt disponibile pentru utilizare in maniera dorita de conducere.

Duratele de amortizare utilizate pentru imobilizarile corporale sunt:

Cladiri	10-50 ani
Instalatii și echipamente tehnologice	3-20 ani
Mobilier și aparatura birou	3-15 ani

Terenurile nu se amortizeaza.

Amortizarea este recunoscuta pentru a aloca sistematic costul activului minus valoarea reziduala pe intreaga sa durata de viata, folosindu-se metoda liniara. Duratele de viata utila estimate, valorile reziduale și metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecărei perioade de raportare, orice modificare a acestora fiind contabilizata prospectiv.

Activele detinute in baza unui contract de leasing financiar sunt amortizate pe durata lor de viata utila pe aceeasi baza ca și activele detinute in proprietate sau pe perioada contractului de leasing daca aceasta din urma este mai scurta.

Un element de imobilizare corporala nu mai este recunoscut ca urmare a cedării sau atunci cand nu mai sunt asteptate beneficii economice viitoare din utilizarea in continuare a activului. Orice castig sau pierdere rezultand din cedarea sau casarea unui element de imobilizare corporala este determinat ca diferenta dintre incasarile din vanzari și valoarea contabila a activului și este recunoscut in profitul sau pierderea Societatii.

Imobilizari necorporale

Imobilizari necorporale achizitionate separat

Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila finita care sunt achizitionate separat, sunt contabilizate la cost minus orice amortizare cumulata și orice pierderi cumulate din depreciere. Amortizarea este recunoscuta liniar de-a lungul duratelor de viata utila a acestora. Durata de viata utila estimata și metoda de amortizare sunt revizuite la finalul fiecărei perioade de raportare, avand ca efect faptul ca orice modificari ale estimarilor sunt contabilizate pe baza prospectiva. Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite, care sunt achizitionate separat, sunt contabilizate la cost minus pierderi cumulate din depreciere.

Imobilizari necorporale generate intern – cheltuieli de cercetare și dezvoltare

Cheltuielile pentru activitati de cercetare sunt recunoscute drept cheltuiala in perioada in care acestea sunt suportate.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Imobilizari necorporale (continuare)

O imobilizare necorporala generata intern, care rezulta din dezvoltare (sau din etapa dezvoltarii unui proiect intern), este recunoscuta daca, si numai daca, toate criteriile urmatoare au fost demonstrate:

- fezabilitatea tehnica necesara finalizarii a imobilizarii necorporale astfel incat aceasta sa fie disponibila pentru utilizare sau vanzare;
- intentia de a finaliza imobilizarea necorporala si de a o utiliza sau vinde;
- capacitatea de a folosi sau a vinde imobilizarea necorporala;
- modul in care imobilizarea necorporala va genera beneficii economice viitoare probabile;
- disponibilitatea resurselor tehnice, financiare si de alta natura adecvate pentru a finaliza dezvoltarea imobilizarii necorporale si pentru utilizarea sau vanzarea acesteia; si
- capacitatea de a evalua fiabil costurile atribuibile imobilizarii necorporale in timpul dezvoltarii sale.

Valoare recunoscuta initial pentru imobilizarile necorporale generate intern reprezinta suma costurilor suportate de la data la care imobilizarea necorporala indeplineste pentru prima data criteriile de recunoastere enumerate mai sus. Acolo unde nu poate fi recunoscuta nicio imobilizare necorporala generata intern, cheltuielile de dezvoltare sunt recunoscute in profit sau pierdere in perioada in care acestea sunt suportate.

Ulterior recunoasterii initiale, imobilizarile necorporale generate intern sunt raportate la cost minus orice amortizarea cumulata si orice pierderi cumulate din depreciere, pe aceeasi baza ca si imobilizarile necorporale achizitionate separat.

Imobilizari necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi

Imobilizarile necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi si recunoscute separat de fondul comercial sunt recunoscute initial la valoarea lor justa la data achizitiei (care este privita drept cost al acestora).

Ulterior recunoasterii initiale, imobilizarile necorporale achizitionate ca parte a unei combinari de intreprinderi sunt prezentate la cost minus orice amortizarea cumulata si orice pierderi cumulate din depreciere, pe aceeasi baza ca si imobilizarile necorporale care sunt achizitionate separat.

Derecunoasterea imobilizarilor necorporale

O imobilizare necorporala este derecunoscuta la cedare sau atunci cand nu se mai preconizeaza nici un fel de beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa. Castigurile sau pierderile rezultate din derecunoasterea unei imobilizari necorporale, evaluate ca diferenta dintre incasarile nete din vanzare si valoarea contabila a activului, sunt recunoscute in contul de profit si pierdere atunci cand activul este derecunoscut.

Deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial

La finalul fiecărei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobilizarilor corporale si necorporale ale sale pentru a stabili daca exista vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Daca exista un astfel de indiciu, se estimeaza valoarea recuperabila a activului pentru a stabili marimea deprecierei (daca exista). Acolo unde nu este posibila estimarea valorii recuperabile a unui activ individual, Societatea estimeaza valoarea recuperabila a unitatii generatoare de numerar careia ii apartine activul. Acolo unde poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare, activele corporative sunt, de asemenea, alocate unitatilor individuale care genereaza numerar, sau, daca nu, acestea sunt alocate celui mai mic grup de unitati generatoare de numerar pentru care poate fi identificata o baza rezonabila si consistenta de alocare.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial (continuare)

Imobilizarile necorporale cu durate de viata utila nedefinite si imobilizarile necorporale care nu sunt inca disponibile pentru utilizare sunt testate cel putin anual pentru depreciere si ori de cate ori exista un indiciu ca activul ar putea fi depreciat.

Valoarea recuperabila reprezinta cea mai mare valoare dintre valoarea justa minus costurile generate de vanzare si valoarea sa de utilizare. La evaluarea valorii de utilizare, viitoarele fluxuri de numerar estimate sunt actualizate la valoarea lor curenta folosind o rata de actualizare determinata inaintea impozitarii care reflecta evaluarile de piata curente a valorii-timp a banilor si riscurile specifice activului pentru care estimarile aferente fluxurilor de numerar viitoare nu au fost ajustate.

Daca valoarea recuperabila a unui activ (sau unitati generatoare de numerar) este estimata a fi mai mica decat valoarea sa contabila, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este redusa la nivelul valorii recuperabile. Deprecierea este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, daca activul relevant nu este contabilizat la o valoare reevaluată, caz in care deprecierea este tratata ca reducere a reevaluării.

Acolo unde deprecierea se reverseaza, valoarea contabila a activului (sau a unitatii generatoare de numerar) este majorata la nivelul noii estimari a valorii sale recuperabile, dar astfel incat valoare contabila crescuta sa nu depaseasca valoarea contabila care ar fi fost stabilita daca nu ar fi fost recunoscuta deprecierea pentru activ (unitatea generatoare de numerar) in anii precedenti. O reversare a unei depreciere este recunoscuta imediat in profit sau pierdere, exceptand situatia in care activul este contabilizat la valoarea reevaluată, caz in care reversarea deprecierei este tratata ca majorare a reevaluării.

Stocuri

Stocurile sunt evaluate la valoarea cea mai mica dintre cost si valoarea realizabila neta. Costurile stocurilor sunt stabilite prin metoda costului mediu ponderat. Valoarea realizabila neta reprezinta pretul de vanzare estimat pe parcursul desfasurarii normale a activitatii, minus costurile estimate pentru finalizare si costurile estimate necesare efectuării vânzării.

Stocurile fara miscare au fost ajustate: cu 100% cele fara miscare in ultimii 5 ani (sau mai mult), cu 70% cele fara miscare in ultimii 4 ani si cu 30% cele fara miscare in ultimii 3 ani. Stocurile fara miscare in ultimii 2 ani nu au fost ajustate fiindca majoritatea produselor fabricate au ciclu lung de folosinta. Pentru ajustarile aferente stocurilor cu miscare lenta s-au luat in calcul numai acele materiale care au avut iesiri in anul 2013, si stocurile la 31.12.2012 si 31.12.2013 au fost diferite de zero. A fost calculata o rata ca raport intre media stocurilor (la 31.12.2012 si 31.12.2013) si iesirile din anul 2013. Ajustarile au fost calculate in functie de marimea ratei: 30% pentru o rata egala cu 3, 70% pentru o rata egala cu 4 si 100% pentru o rata egala cu 5 (si mai mare).

Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute atunci cand Societatea are o obligatie actuala (legala sau implicita) ca rezultat al unui eveniment trecut, este probabil ca pentru decontarea obligatiei sa fie necesara o iesie de resurse incorporand beneficii economice si se poate face o estimare fiabila a valorii obligatiei.

Valoarea recunoscuta ca provizion este cea mai buna estimare a contravalorii necesare pentru decontarea obligatiei actuale la finalul perioadei de raportare, luand in considerare riscurile si incertitudinile din jurul obligatiei. Atunci cand un provizion este masurat folosind fluxurile de numerar estimate pentru a deconta obligatia actuala, valoarea contabila a acestuia este valoarea actuala a acelor fluxuri de numerar (daca efectul valorii-timp a banilor este semnificativ).

Atunci cand se asteapta ca unele sau toate beneficiile economice necesare pentru a deconta un provizion sa fie recuperate de la terti, creanta este recunoscuta ca activ daca este aproape sigur ca rambursarea va fi primita si ca valoarea creantei poate fi evaluata in mod fiabil.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Provizioane (continuare)

Contracte cu titlu oneros

Obligatiile actuale generate conform contractelor cu titlu oneros sunt recunoscute si evaluate ca provizioane. Se considera ca un contract oneros exista acolo unde Societatea are un contract conform caruia costurile inevitabile pentru indeplinirea obligatiilor contractuale depasesc beneficiile economice estimate a fi generate de contract.

Restructurari

Un provizion de restructurare este recunoscut atunci cand Societatea a dezvoltat un plan oficial detaliat pentru restructurare si a generat o asteptare justificata celor afectati ca restructurarea va fi realizata prin demararea implementarii respectivului plan de restructurare sau prin comunicarea principalelor caracteristici ale acestuia celor care vor fi afectati de procesul de restructurare. Masurarea unui provizion de restructurare include doar cheltuielile directe generate de restructurare, care sunt acele valori care sunt obligatorii generate de restructurare si nu sunt asociate cu activitatile in curs de desfasurare ale Societatii.

Garantii

Provizioanele pentru costurile estimate ale obligatiilor de garantie conform legislatiei locale a vanzarii bunurilor sunt recunoscute la data vanzarii produselor relevante, la cea mai buna estimare facuta de directori in ceea ce priveste cheltuielile necesare pentru a deconta obligatia Societatii.

Active și datorii financiare

Activele financiare si creantele financiare sunt recunoscute atunci cand Societatea devine parte in prevederile contractuale ale instrumentului.

Active financiare

Activele financiare sunt clasificate in urmatoarele categorii specificate: active financiare „la valoare justa prin profit sau pierdere” si „imprumuturi si creante”. Clasificarea depinde de natura si scopul activelor financiare si se determina la momentul de recunoastere initiala. Toate cumpararile sau vanzarile standard de active financiare sunt recunoscute si derecunoscute la data tranzactionarii. Cumpararile sau vanzarile standard sunt cumpararile sau vanzarile de active financiare care necesita livrarea activelor intr-un interval de timp stabilit prin regulament sau conventie pe piata.

Metoda dobanzii efective

Metoda dobanzii efective este o metoda de calculare a costului amortizat al unui instrument de debit si de distribuire a venitului din dobanzi pe perioada de viata a celui instrument. Rata dobanzii efective este rata care actualizeaza exact incasarile viitoare estimate de numerar (inclusiv acele taxe platite sau primite care formeaza parte integranta din rata dobanzii efective, costurilor de tranzactie si altor prime sau discounturi) pe durata prevazuta a instrumentului de debit, sau (unde este cazul) pe o perioada mai scurta, pana la valoarea neta contabila la data recunoasterii initiale.

Venitul este recunoscut pe baza dobanzii efective pentru instrumentele de debit altele decat acele active clasificate ca si active financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

Active financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere

Activele financiare sunt clasificate ca si active financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere atunci cand activul financiar este fie detinut pentru tranzactionare sau este desemnat ca si activ financiar la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Active și datorii financiare (continuare)

Un activ financiar este clasificat ca detinut pentru tranzactionare daca:

- a fost achizitionat in principal in scopul vinderii in viitorul apropiat; sau
- la recunoasterea initiala acesta este parte a unui portofoliu de instrumente financiare identificate pe care societatea le administreaza impreuna si care are un model real recent de incasare a profitului pe termen scurt; sau
- este un instrument derivat care nu este desemnat efectiv ca si instrument de acoperire a riscului.

Un activ financiar altul decat un activ financiar detinut pentru tranzactionare poate fi desemnat drept activ financiar la valoarea justa prin contul de profit si pierdere in momentul recunoasterii initiale daca:

- astfel de desemnare elimina sau reduce semnificativ o neconcordanța de evaluare sau recunoastere ce altfel ar aparea; sau
- activul financiar face parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, iar performantele sale sunt evaluate pe baza valorii juste in conformitate cu managementul de risc si strategia de investitii documentate a Societatii, iar informatiile despre modul de grupare sunt asigurate intern pe aceasta baza; sau
- face parte dintr-un contract ce contine unul sau mai multe derivate incorporate, iar IAS 39 Instrumente Financiare: Recunoastere si Evaluare permite ca intreg contractul combinat (activ sau datorie) sa fie desemnat ca si activ financiar la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

Activele financiare la valoarea justa prin contul de profit si pierdere sunt declarate la valoarea justa, cu orice castig sau pierdere ce decurge din reevaluare recunoscute in contul de profit sau pierdere. Castigul sau pierderea nete recunoscute in contul de profit si pierdere cuprind toate dividendele sau dobanda castigata la activele financiare si este inclusa in elementele din categoria „Cheltuieli financiare, nete” din situatia veniturii globale.

Imprumuturi si creante

Imprumuturile si creantele sunt active financiare nederivate cu plati fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piata activa. Imprumuturile si creantele (inclusiv creantele comerciale si de alt fel, balante bancare si numerar, etc.) sunt masurate la costul amortizat folosind metoda dobanzii efective, minus orice depreciere.

Venitul din dobanda este recunoscut prin aplicarea ratei de dobanda efectiva, cu exceptia creantelor pe termen scurt atunci cand recunoasterea dobanzii ar fi imateriala.

Deprecierea activelor financiare

Activele financiare, altele decât cele la valoarea justă în contul de profit și pierdere, sunt evaluate pentru deprecierea la fiecare dată a bilanșului contabil.

Activele financiare sunt depreciate atunci când există dovezi obiective că unul sau mai multe evenimente petrecute după recunoașterea inițială au avut un impact asupra fluxului viitor de numerar aferent investiției.

Anumite categorii de active financiare, cum ar fi clienții, active evaluate a nefiind depreciate individual, sunt ulterior evaluate pentru depreciere în mod colectiv. Dovezi obiective pentru deprecierea unui portofoliu de creanțe pot include experiența trecută a Societatii cu privire la plățile colective, o creștere a colectibilitatii plăților întârziate dincolo de perioada de creditare, precum și modificări vizibile ale condițiilor economice naționale și locale care se corelează cu incidentele de plată privind creanțele.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Deprecierea activelor financiare (continuare)

Alte dovezi obiective de depreciere ar putea include:

- Dificultate financiara semnificativa a emitentului sau a partenerului; sau
- Incalcarea contractului, precum neindeplinirea obligatiilor financiare sau abaterea de la platile de dobanda sau principal; sau
- Devine probabil ca debitorul va intra in insolventa sau reorganizare financiara; sau
- Disparitia unei piete active pentru activul financiar din cauza dificultatilor financiare.

Valoarea contabilă a activului financiar este redusă cu pierderea prin depreciere, direct pentru toate activele financiare, cu excepția creanțelor comerciale, caz în care valoarea contabilă este redusă prin utilizarea unui cont de provizion. În cazul în care o creanță este considerată a fi nerecuperabilă, această este eliminată și scăzută din provizion. Recuperările ulterioare ale sumelor eliminate anterior sunt creditate în contul de provizion. Modificările în valoarea contabilă a contului de provizion sunt recunoscute în contul de profit și pierderi.

Derecunoașterea activelor financiare

Societatea derecunoaște active financiare numai atunci când drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar aferent activelor expiră; sau transferă activul financiar și în mod substanțial, toate riscurile și beneficiile aferente activului către o altă entitate.

La derecunoașterea unui activ financiar altfel decât în mod integral (ex.: când Societatea nu reține o opțiune de rascumpărare a unei parti dintr-un activ transferat sau reține o dobanda reziduala care nu rezulta în retinerea în mod substanțial a tuturor riscurilor și recompenselor aferente titlului de proprietate și Societatea nu reține controlul). Societatea alocă valoarea contabilă anterioară a activului financiar între partea care continua să recunoască sub implicare continua, și partea care nu mai recunoaște pe baza valorilor juste corespunzătoare acelor parti la data transferului. Diferența dintre valoarea contabilă alocată părții care nu mai este recunoscută și suma contravalorii primită pentru aceasta împreună cu orice câștig sau pierdere cumulată alocată care a fost recunoscută în alte elemente ale venitului global este recunoscută în profit sau pierdere. Un câștig sau o pierdere cumulată care au fost recunoscute în alte elemente ale venitului global se alocă între partea care continua să fie recunoscută și partea care nu mai este recunoscută, pe baza valorii juste corespunzătoare acelor parti.

Datorii financiare și instrumente de capital

Clasificarea ca datorie sau capital

Instrumentele de datorie sau capital emise de către Societate sunt clasificate fie ca datorii financiare sau capital în conformitate cu angajamentele contractuale și definiția datoriei financiare și a instrumentului de capital.

Instrumente de capital

Un instrument de capital este orice contract care dovedește o participatie reziduala în activele unei entitati după deducerea tuturor datoriilor sale.

Datorii financiare

Datoriile financiare sunt clasificate fie ca datorii financiare „la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere” sau ca ‘alte datorii financiare’.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3. PRINCIPALELE POLITICI CONTABILE (continuare)

Datorii financiare si instrumente de capital (continuare)

Datorii financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere

Datoriile financiare sunt clasificate la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere cand datoria financiara este fie detinuta in vederea tranzactionarii, fie desemnata la valoarea justa prin contul de profit si pierdere.

O datorie financiara este clasificata ca detinuta in vederea tranzactionarii daca:

- a fost achizitionata, in principal, in scopul recumpararii in viitorul apropiat; sau
- la recunoasterea initiala face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificate pe care Societatea le gestioneaza impreuna si are un model recent efectiv de obtinere de profit pe termen scurt; sau
- este un instrument derivat care nu este desemnat si efectiv ca instrument de acoperire

O datorie financiara, alta decat datoria financiara detinuta pentru tranzactionare, poate fi desemnata ca fiind la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere, la recunoasterea initiala daca:

- aceasta desemnare elimina sau reduce semnificativ o inconsecventa de evaluare sau de recunoastere care ar aparea in alt mod; sau
- datoria financiara face parte dintr-un grup de active financiare, datorii financiare sau ambele, a caror performanta este gestionata si evaluata pe baza valorii juste, in conformitate cu managementul riscului documentat sau strategia de investitii, precum si daca gruparea este furnizata intern pe acea baza; sau
- face parte dintr-un contract care contine unul sau mai multe instrumente derivate incorporate si IAS 39 „Instrumente financiare: recunoastere si evaluare” permite ca intregul contract combinat (activ sau datorie) sa fie desemnat ca fiind la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere.

Datoriile financiare la valoarea justa prin contul de profit sau pierdere sunt constatate la valoarea justa, cu orice castig sau pierdere care rezulta din reevaluarea fiind recunoscute in contul de profit sau pierdere. Castigul sau pierderea neta recunoscuta in contul de profit sau pierdere include orice dobanda platita in legatura cu datoria financiara si este inclusa in linia 'Cheltuieli financiare, nete' in situatia rezultatului global / situatia veniturilor si cheltuielilor.

Alte datorii financiare

Alte datorii financiare (inclusiv imprumuturi) sunt evaluate ulterior folosind metoda dobanzii efective.

Metoda dobanzii efective este o metoda de calcul a costului amortizat a unei datorii financiare si de alocare a cheltuielilor cu dobanzile pe parcursul unei perioade relevante. Rata dobanzii efective este rata care actualizeaza cu exactitate platile in numerar viitoare estimate (inclusiv toate onorariile si punctele platite sau primite care fac parte integrala din rata efectiva a dobanzii, costurile de tranzactie si alte prime sau discounturi) pe parcursul duratei estimate a datoriei financiare sau (acolo unde e cazul) pe o perioada mai scurta. la valoarea contabila neta de la recunoasterea initiala.

Derecunoasterea datoriilor financiare

Societatea derecunoaste datoriile financiare atunci si numai atunci cand obligatiile Societatii sunt achitate, anulate sau expira. Diferenta dintre valoarea contabila a datoriei financiare derecunoscute si contravaloarea platita si platibila este recunoscuta in contul profit sau pierdere.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (CONTINUARE)

Partile afiliate

Contrapartidele sunt considerate afiliate in momentul in care alta parte, fie prin drept de proprietate, drepturi contractuale, relatii familiale sau prin alte mijloace, poate controla direct sau influenta semnificativ cealalta parte.

Raportarea pe segmente

Un segment este o parte a Societatii care se implica in segmente de activitate din care poate obtine venituri si inregistra cheltuieli (inclusiv venituri si cheltuieli corespunzatoare tranzactiilor cu alte parti ale aceleiasi entitati), ale carei rezultate operationale sunt urmarite in mod regulat de catre conducerea Societatii pentru a lua decizii referitoare la resursele ce urmeaza sa fie alocate segmentului si a evalua performantele acestuia si pentru care sunt disponibile informatii financiare distinctive. Informatiile despre segment sunt prezentate cu privire la segmentele de activitate ale companiei si sunt stabilite pe baza structurii de conducere si raportare interna a Societatii.

Stabilirea preturilor de decontare intre segmente se face pe baze obiective.

Rezultatele, activele si datoriile aferente unui segment includ elemente ce pot fi alocate direct unui segment, precum si elemente ce pot fi alocate pe o baza rezonabila. Elementele nealocate constau in principal in investitii (altele decat investitiile imobiliare) si veniturile aferente, creditele si imprumuturile si cheltuielile aferente, activele corporative (in principal sediul Societatii) si cheltuielile administrative aferente sediului central, precum si creantele si datoriile privind impozitul pe profit.

Cheltuielile de capital aferente unui segment reprezinta totalul costurilor inregistrate pe parcursul perioadei pentru achizitia imobilizarilor corporale si necorporale, altele decat fondul comercial.

Judecati contabile critice

Urmatoarele sunt judecatile critice pe care conducerea le-a facut in procesul de aplicare a politicilor contabile ale Societatii si care au un efect semnificativ asupra valorilor contabile recunoscute din situatiile financiare.

i) Ajustari pentru deprecierea imobilizarilor corporale si necorporale

La finalul fiecarei perioade de raportare Societatea revizuieste valorile contabile ale imobilizarilor corporale si necorporale ale sale pentru a stabili daca exista vreun indiciu ca acele active s-au depreciat. Daca exista un astfel de indiciu, se estimeaza valoarea recuperabila a activului pentru stabili marimea deprecierei (daca exista). Valoarea recuperabila este cea mai mare suma dintre valoarea justa minus cheltuielile de vanzare si valoarea de utilizare. In stabilirea valorii de utilizare, conducerea estimeaza fluxurile de numerar viitoare actualizate la valoarea prezenta folosind o rata de disactualizare care reflecta valoarea curenta de piata a valorii in timp a banilor si riscurile specifice activelor pentru care fluxurile de numerar estimate nu au fost ajustate.

ii) Durata de viata a activelor imobilizate corporale si necorporale

Societatea revizuieste durata de viata estimata a activelor imobilizate corporale si necorporale la sfarsitul fiecarei perioade anuale de raportare.

iii) Obligatii legate de pensii

Valoarea prezenta a obligatiilor legate de pensii depinde de un numar de factori stabiliti pe baza actuariala folosind un numar de ipoteze. Orice modificare a acestor ipoteze va influenta valoarea contabila a obligatiilor de pensii.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

3 POLITICI CONTABILE SEMNIFICATIVE (continuare)

Judecati contabile critice (continuare)

- iv) Impozite amanate
- v) Provizioane si datorii contingente
- vi) Valoarea justa a instrumentelor financiare

Valoarea justa a instrumentelor financiare care nu sunt tranzactionate pe o piata activa este stabilita prin folosirea tehnicilor de evaluare. Societatea isi foloseste judecata pentru a selecta o varietate de metode si a face ipoteze care se bazeaza, in principal, pe conditiile de piata existente la sfarsitul fiecărei perioade de raportare.

Conducerea considera ca tehnicile de evaluare alese si ipotezele folosite sunt corecte pentru stabilirea valorii juste a instrumentelor financiare.

4. VENITURI

Mai jos este prezentată o analiză a veniturilor Societății pentru anul financiar:

	<u>31 decembrie,</u> <u>2013</u>	<u>31 decembrie,</u> <u>2012</u>
	RON	RON
Venituri din vânzarea produselor finite	32.979.347	46.275.558
Venituri din vânzarea mărfurilor	791.899	687.484
Venituri din servicii prestate	555.932	670.672
Venituri din alte activități	73.371	136.813
Venituri din vanzarea produselor reziduale	168.000	472.127
Total	<u>34.568.549</u>	<u>48.242.654</u>

5. MATERII PRIME SI MATERIALE FOLOSITE

	<u>31 decembrie,</u> <u>2013</u>	<u>31 decembrie,</u> <u>2012</u>
Cheltuieli cu materiile prime	5.440.581	16.869.571
Cheltuieli cu utilitatile	1.975.375	2.116.709
Cheltuieli cu mateiale auxiliare	1.073.702	1.246.354
Alte cheltuieli similare	544.851	846.229
Cheltuieli cu ambalaje	-	58.402
Costul bunurilor vandute	785.681	103.272
Total	<u>9.820.189</u>	<u>21.240.537</u>

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

6. BENEFICIILE ANGAJATILOR

	<u>31 decembrie,</u> <u>2013</u>	<u>31 decembrie,</u> <u>2012</u>
Cheltuieli cu salariile	14.182.953	16.347.571
Cheltuieli cu contributiile sociale	4.259.624	5.049.911
Alte cheltuieli cu beneficiile angajatilor	682.166	775.755
Total	19.124.743	22.173.237

7. COSTURI FINANCIARE, NETE

	<u>31 decembrie,</u> <u>2013</u>	<u>31 decembrie,</u> <u>2012</u>
Cheltuieli cu dobanzile	5.486.313	6.037.561
Comisioane bancare	91.383	224.738
Alte cheltuieli financiare	115.850	244.954
Alte venituri financiare	(2)	(3.463)
Venituri din dobanzi	(181)	(179)
Total	5.693.363	6.503.611

8. ALTE CHELTUIELI OPERATIONALE

	<u>31 decembrie,</u> <u>2013</u> <u>RON</u>	<u>31 decembrie,</u> <u>2012</u> <u>RON</u>
Servicii executate de terti	1.454.697	1.830.894
Alte cheltuieli operationale	1.816.208	2.882.494
Taxe si impozite	499.807	738.443
Cheltuieli cu reparatiile	223.967	257.113
Cheltuieli de publicitate si protocol	35.557	120.272
Prime de asigurare	127.109	126.644
Cheltuieli cu detasari	115.087	38.015
Cheltuieli cu chirile	24.722	307.118
Cheltuieli de transport	500	24.136
Total	4.297.654	6.325.129

9. ALTE CASTIGURI SI PIERDERI

	<u>31 decembrie,</u> <u>2013</u> <u>RON</u>	<u>31 decembrie,</u> <u>2012</u> <u>RON</u>
Castigul din diferenta de curs, net	544.590	(800.782)
Variatia provizioanelor	778.211	220.238
Alte castiguri si pierderi din vanzarea activelor	(104.620)	595.469
Total	1.218.181	14.925

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

10. IMPOZIT PE PROFIT

In anul 2013 si 2012, rata impozitului pe profit a fost de 16%.

Diferentele dintre reglementările emise de Ministerul de Finanate si normele contabile aplicate în întocmirea acestor situatii financiare dau nastere la o diferență temporară între valoarea contabilă a anumitor active si pasive pentru raportarea financiară si în scopuri fiscale. Impozitul pe profit amanat este calculat pentru toate diferentele temporare în cadrul metodei bilantiere utilizând o rată de impozitare de 16%.

Impozitul pe profit recunoscut in contul de profit si pierdere:

	<u>31 decembrie 2013</u>	<u>31 decembrie 2012</u>
Impozit pe profit curent	-	-
Impozit pe profit amanat	266.625	205.052
Total	266.625	205.052

Reconcilierea impozitului pe profit curent:

	<u>31 decembrie 2013</u>	<u>31 decembrie 2012</u>
Profit inainte de impozitare	(8.858.853)	(13.912.052)
Impozit profit curent	-	-
Venituri netaxabile	2.505.387	7.947.258
Cheltuieli nedeductibile	9.294.180	19.249.526
Deduceri fiscale	3.371.167	5.928.941
Rezultat impozabil	(5.441.227)	(8.538.725)
Cheltuiala cu impozitul pe profit	-	-

Reconcilierea impozitului pe profit amanat:

Sold initial din care:	(8.212.262)
<i>recunoscut prin profit si pierdere</i>	-
<i>recunoscut prin alte venituri globale</i>	(8.212.262)
Reciclat prin contul de profit si pierdere	266.625
Inregistrat prin alte venituri globale	-
Sold final	7.945.637

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

10. IMPOZIT PE PROFIT (continuare)

Societatea a înregistrat o pierdere fiscală cumulată la 31 decembrie 2013 în valoare totală de 45.034.470 RON, ce se compune din:

Anul pierderii	Valoare pierdere	Valabila pana la
2013	5.441.227	2020
2012	8.538.725	2019
2011	15.750.660	2018
Octombrie-decembrie 2010	3.130.682	2017
Ianuarie-septembrie 2010	5.751.866	2016
2009	6.421.310	2016
Total	45.034.470	

Impozitul amanat activ nerecunoscut este în valoare de 7.205.515 RON. Acesta nu a fost înregistrată în situațiile financiare, având în vedere că nu sunt îndeplinite criteriile de recunoaștere conform IFRS. În cazul în care Societatea va ajunge în situația de a plăti datoriile cu impozitul amanat va putea utiliza pierderile fiscale disponibile și valabile la acea dată pentru a diminua suma efectivă de plată.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

11. IMOBILIZĂRI CORPORALE

<u>Cost</u>	Terenuri	Cladiri si alte constructii	Instalatii tehnice si masini	Echipamente si vehicule	Total
La 1 ianuarie 2012	69.993.000	17.518.078	27.855.380	109.407	115.475.865
Intrari	-	5.135.096	3.140.118	18.965	8.294.179
Transferuri	40.561.070	10.392.983	348.427	-	51.302.480
iesiri	-	22.317	223.596	7.687	253.600
Intrari/(iesiri) din reevaluare	(8.549.329)	(200.467)	6.614.183	(1.692)	(2.137.305)
La 31 decembrie 2012	20.882.601	10.251.400	25.532.424	49.302	56.715.728
Intrari	-	398.225	2.942	-	401.167
Transferuri	481.691	-	-	-	481.691
iesiri	-	2.942	9.470	-	12.412
La 31 decembrie 2013	20.400.910	10.646.683	25.525.896	49.302	56.622.791

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

11. IMOBILIZĂRI CORPORALE (continuare)

	Terenuri	Cladiri si alte constructii	Instalatii tehnice si masini	Echipamente si vehicule	Total
Amortizare cumulata					
La 1 ianuarie 2012	-	2.081.878	8.129.648	47.498	10.259.024
Amortizarea anului	-	1.036.476	3.635.141	23.148	4.694.765
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	22.317	119.445	956	142.718
Eliminari din reevaluare	-	3.096.036	11.645.344	69.690	14.811.070
La 31 decembrie 2012	-	-	-	-	-
Amortizarea anului	-	332.940	3.290.230	20.424	3.643.594
Amortizare acumulata aferenta iesirilor	-	-	7.457	-	7.457
La 31 decembrie 2013	-	332.940	3.275.316	20.424	3.636.137
Valoare contabila neta					
La 1 ianuarie 2012	69.993.000	15.436.200	19.725.732	61.909	105.216.841
La 31 decembrie 2012	20.882.601	10.251.400	25.532.424	49.303	56.715.728
La 31 decembrie 2013	20.400.910	10.321.198	22.243.125	28.880	52.994.111

In cursul anului in urma deciziei conducerii Societatii o parte din active au fost reclasificate ca fiind detinute in vederea vanzarii, asa cum sunt prezentate in Nota 17. Costul acestor active reclasificate la 31 decembrie 2013 este de 481,691 RON si este prezentat in nota de imobilizari corporale pe linia de transferuri.

Valoarea neta contabila reevaluata a mijloacelor fixe transferate la categoria celor detinute in vederea vanzarii la 31 decembrie 2013 este de 46,954,594 RON.

1. Imobilizari gajate sau ipotecate

La 31 decembrie 2013 Societatea are gajate sau ipotecate imobilizari corporale in valoare neta contabila de 50,029,277 RON.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

12. IMOBILIZĂRI NECORPORALE

	Alte immobilizări necorporale	Imobilizări necorporale în curs	Total
Cost			
La 1 ianuarie 2012	1.196.226	15.289.916	16.486.142
Intrari	15.333.104	43.188	15.376.292
Iesiri	-	15.333.104	-
La 31 decembrie 2012	16.529.330	-	15.629.330
Intrari	-	155.639	155.639
Iesiri	-	-	-
La 31 decembrie 2013	16.529.330	155.639	16.684.969
Amortizare acumulata			
La 1 ianuarie 2012	1.152.704	-	1.152.704
Amortizarea anului	1.738.195	-	1.738.195
Amortizarea aferenta iesirilor	-	-	-
La 31 decembrie 2012	2.890.899	-	2.890.899
Amortizarea anului	1.712.683	-	1.712.683
Amortizarea aferenta iesirilor	-	-	-
La 31 decembrie 2013	4.603.582	-	4.603.582
Valoarea neta contabila			
La 1 ianuarie 2012	43.522	15.289.916	15.333.438
La 31 decembrie 2012	13.638.430	-	13.638.430
La 31 decembrie 2013	12.081.387	-	12.081.387

Imobilizarile necorporale sunt reprezentate de programe informatice de tip ERP. Durata de amortizare pentru aceste programe informatice este de 9 ani.

Conducerea Societății a efectuat o analiză de depreciere a valorii nete contabile a imobilizărilor corporale și necorporale și a decis să înregistreze ajustări suplimentare pentru acestea în cursul anului 2013.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

13. STOCURI

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
	RON	RON
Materii prime	20.846.091	17.385.941
Consumabile	756.146	924.539
Obiecte de inventar	-	-
Ambalaje	95.626	46.100
Produce finite	1.770.264	2.861.932
Produce in curs de executie	6.015.688	8.461.443
Produce semifabricate	-	-
Produce reziduale	17.241	80.738
Marfuri	51.925	-
Ajustari de valoare pentru stocuri	<u>(4.615.928)</u>	<u>(5.834.056)</u>
Total	<u>24.937.055</u>	<u>23.926.629</u>

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea stocurilor este urmatoarea:

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
	RON	RON
Sold la inceputul anului	5.834.056	7.261.710
(Descrestere)/Crestere provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	<u>(1.218.128)</u>	<u>(1.427.654)</u>
Sold la sfarsitul anului	<u>4.615.928</u>	<u>5.834.056</u>

14. CREANTE COMERCIALE

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
	RON	RON
Creante comerciale	1.827.621	4.090.438
Cienti facturi de intocmit	134.562	112.248
Ajustari de valoare pentru creante incerte	-	<u>(1.536)</u>
Total	<u>1.962.183</u>	<u>4.201.150</u>

Miscarea in cadrul ajustarilor pentru deprecierea creantelor comerciale este urmatoarea:

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
	RON	RON
Sold la inceputul anului	1.536	337.098
(Descrestere)/Crestere provizion recunoscuta in contul de profit si pierdere	<u>(1.536)</u>	<u>(335.562)</u>
Sold la sfarsitul anului	<u>-</u>	<u>1.536</u>

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

14. CREANTE COMERCIALE (continuare)

Tabelul urmator prezinta analiza creantelor comerciale:

	31 decembrie, 2013	31 decembrie, 2012
Nescadent si fara depreciere	723.547	1.697.925
Scadenta depasita dar fara depreciere	1.104.074	2.390.978
Ajustari de valoare pentru depreciere	-	1.536
Total	1.827.621	4.090.438

Vechimea creantelor comerciale cu scadenta depasita dar fara ajustari de depreciere a valorii:

	31 decembrie 2013	31 decembrie 2012
Scadent si fara depreciere		
Mai putin de 3 luni	412.376	2.092.798
Intre 3 luni si 6 luni	656.631	206.695
Intre 6 luni si 9 luni	32.505	88.128
Mai mult de 1 an	2.563	4.894
Total	1.104.074	2.390.978

15. ALTE CREANTE

	31 decembrie, 2013	31 decembrie, 2012
Debitori diversi	20	33.359
Cheltuieli in avans	22.902	23.684
Avansuri catre furnizori	475.954	843.432
Alte creante	319.396	4.993
Ajustari de valoare pentru depreciere	-	-
Total	818.272	905.468

16. NUMERAR SI ECHIVALENTE DE NUMERAR

	31 decembrie, 2013	31 decembrie, 2012
Numerar in banci	289.898	3.009.518
Numerar in casa	4.384	2.417
Alte disponibilitati	-	-
Echivalente de numerar	8.860	26.321
Total	303.142	3.038.256

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

17. ACTIVE DESTINATE VANZARII

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
Terenuri destinate vanzarii	36.457.158	35.975.467
Cladiri destinate vanzarii	10.399.031	10.399.031
Vehicule si utilaje destinate vanzarii	98.405	208.315
Total	<u>46.954.594</u>	<u>46.582.813</u>

Societatea a luat hotararea in Adunarea Generala a Actionarilor numarul 70/14 mai 2012 vanzarea acestor imobilizari si este activa in gasirea unor potentiali cumparatori.

In cursul anului 2013 a fost reclasificata ca activ destinat vanzarii, suprafata de teren de 917 mp cu o valoare neta contabila de 481,691 RON.

Valoarea neta contabila a activelor gajate sau ipotecate din aceasta categorie este de 46,954,594 RON.

18. CAPITALUL EMIS

Capitalul social este vărsat în întregime:

	<u>Nr. de actiuni</u>	<u>Capital social RON</u>
Capital social la		
31 decembrie 2013 cat si 31 decembrie 2012		36.944.248
Efectul inflatiei asupra capitalului social		<u>987.626.807</u>
Capital social la		
Decembrie 31, 2013 cat si Decembrie 31, 2012	<u>369.442.445</u>	<u>1.024.571.055</u>

Capitalul social al Societatii a fost inflatat pana la 31 decembrie 2003, data de la care economia Romaniei nu a mai fost considerata inflationista.

19. REZERVE

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
Rezerve legale	14.613.210	14.613.210
Rezerve din reevaluare	55.475.344	55.693.884
Alte rezerve	31.290.748	31.478.718
Total	<u>101.379.301</u>	<u>101.785.812</u>

In alte rezerve sunt incluse si deducerile fiscale acordate la export in anii 2000-2003 in valoare de 6.100.419 RON (valoarea lor inainte de inflatie fiind de 4.957.578 RON). In cazul in care managementul va decide schimbarea destinatiei acestora ele vor fi taxate. Managementul a decis ca nu va utiliza aceste rezerve prin urmare nu s-a constituit impozit amanat pentru ele. Restul de alte rezerve provin din distribuirile de profit din anii anteriori.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

20. ÎMPRUMUTURI

	<u>31 decembrie,</u> <u>2013</u>	<u>31 decembrie,</u> <u>2012</u>
a) <u>Datorii catre asociati pe termen scurt</u>	6.363.116	6.231.448
Împrumuturi garantate	5.230.000	5.230.000
Dobanzi de platit catre asociati	1.133.116	1.001.448
b) <u>Împrumuturi de la institutii bancare</u>	63.466.038	65.672.370
Împrumuturi garantate		
Împrumuturi pe termen scurt	46.749.326	48.143.601
Împrumuturi garantate pe termen lung		
Împrumuturi pe termen lung	<u>16.716.713</u>	<u>22.758.769</u>
Total împrumuturi pe termen scurt si lung	<u>69.829.153</u>	<u>71.903.817</u>

a) Sume datorate Asociatilor

Compania a incheiat la sfarsitul lunii martie 2009 contracte de imprumut cu asociatii pentru finantarea activitatii operationale dupa cum urmeaza:

- (I) cu d-l Radu Viehmann, in suma de 3.000.000 RON;
- (II) cu d-l Paul Radulescu, in suma de 250.000 RON;
- (III) cu d-l Ion Dinca, in suma de 350.000 RON;
- (IV) cu d-l Danut Spirea in suma de 200.000 RON.

Rata dobanzii in anul 2011 a fost de 10.5% pe an.

In 12 martie 2010, Compania a semnat contractul de imprumut nr. 490 cu d-l Florescu Grigore Virgil, contract in suma de 1.500.000 lei, cu scadenta la 15.03.2011 si o dobanda neta de 12%

In anul 2011 s-au prelungit toate contractele de imprumut, iar rata dobanzii a fost de 8,82% si conform contract nr. 538 / 18.08.2011 D-l Viehmann a creditat societatea cu 80.000 RON, contractul este pe termen scurt si este nepurtator de dobanda.

In anul 2012 s-au prelungit contractele de imprumut a D-lui Viehmann Radu si Florescu Grigore Virgil in luna mai si Dinca Ion in luna august .

In luna august 2012, cu contractul nr.867/30.08.2012, D-na Ciorapciu Dana Maria a imprumutat S.C.Turbomecanica S.A. cu suma de 300.000 lei.

Împrumuturile au scadente la 31.12.2013 si o dobanda bruta de 9.5 %.

In anul 2012 s-au rambursat împrumuturile acordate de D-l Radulescu Paul Nicolae, in valoare de 250.000 si de D-l Spirea Danut, in valoare de 200.000 lei.

Soldul împrumuturilor de rambursat la 31.12.2012 este de 5.230.000 Ron.

In anul 2013, s-au prelungit contractele de imprumut ale D-lor Viehmann Radu , Florescu Grigore Virgil si Dinca Ion in luna februarie 2013 .

Împrumuturile au scadenta 31.12.2013 iar valoarea dobanzii ramane neschimbata.

Soldul împrumuturilor de rambursat la 31.12.2013 este de 5.230.000 RON.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

b) Sume datorate institutiilor de credit

(A) BRD – Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006

La 13 aprilie 2005, Societatea a încheiat un contract de credit în sumă de 7 milioane USD prin BRD – Groupe Societe Generale. Imprumutul a fost prelungit prin contractul de credit numărul 103bis/28 aprilie 2006, prin care s-a mai acordat un plafon de rezerva în valoare de 1 milion USD. Prin actul adițional nr.1/27.04.2007 s-a majorat plafonul de credit la 9.000.000 USD și s-a prelungit până la data de 29.04.2008. Prin actul adițional nr.2/25.04.2008 s-au prelungit ambele plafoane până la data de 31.05.2008. Prin actul adițional nr.3/30.05.2008 s-a modificat plafonul de credit la 10.000.000 USD, valabil până la 29.04.2009 și s-a introdus o nouă facilitate de credit de rezerva în valoare maximă de 1.000.000 USD pusă la dispoziție pe baza cererii exprese a împrumutatului, cu respectarea unor criterii de performanță. Prin actul adițional nr.4/15.04.2009 s-a modificat rata dobânzii. Prin actul adițional nr.5/29.04.2009 s-a prelungit valabilitatea contractului de credit până la data de 31.05.2009. Prin actul adițional nr.6/11.05.2009 s-a modificat ANEXA 4-GARANTII. Prin actul adițional nr. 7/29.05.009 s-a prelungit valabilitatea contractului până la data de 30.06.2009. Prin actul adițional nr.8/30.06.2009 s-a prelungit valabilitatea contractului de credit până la data de 31.07.2009. Prin actul adițional nr.9/31.07.2009 s-a prelungit valabilitatea contractului de credit până la data de 31.12.2009 și au intervenit următoarele modificări:

- Facilitatea de Credit A reprezentată de un plafon global multi-option, multi-devize în valoare de 9.330.000 USD s-a acordat până la data de 31.12.2009, putând fi utilizată sub forma acordării unuia sau mai multora din următoarele credite:
  - linie de credit
  - linie pentru emiterea de scrisori de garanție bancară
  - linie pentru deschiderea de acreditive
  - linie pentru scontarea de efecte de comerț (cambii, bilete la ordin)

Cu actul adițional nr.10 din 24.12.2009 s-a prelungit valabilitatea contractului până la 31.01.2010. Prin actul adițional nr. 11 din 29.01.2010 s-a prelungit valabilitatea la data de 28.02.2010. Prin actul adițional nr. 12 din 26.02.2010 s-a prelungit valabilitatea la 31.03.2010. Prin actul adițional nr. 13 din 29.03.2010 s-a prelungit valabilitatea la data de 30.04.2010. Prin actul adițional nr. 14 din 30.04.2010 s-a prelungit valabilitatea la 31.05.2010. Prin actul adițional nr. 15 din 20.05.2010 s-a prelungit valabilitatea la 31.07.2010. Prin actul adițional nr. 16 din 18.06.2010 prin care s-au actualizat garantiile. Prin actul adițional nr. 17 din 31.07.2010 s-a diminuat facilitatea de creditare cu 75.000 USD, (până la suma de 9.225.000 USD, respectiv subplafonul sub forma de linie de creditare a scăzut la 9.035.000 USD) și s-a prelungit valabilitatea contractului până la data de 31.08.2010.

Prin actul adițional nr. 18 din 2010 s-a diminuat facilitatea de creditare cu 75.000 USD, (la valoarea de 9.180.000 USD, respectiv subplafonul sub forma de linie de creditare s-a diminuat la 8.960.000 USD) și s-a prelungit valabilitatea la 30.09.2010.

Prin actul adițional nr. 19 din 30.09.2010 s-a diminuat facilitatea de creditare cu 75.000 USD, (adică la 9.105.000 USD, respectiv subplafonul sub forma de linie de creditare a scăzut la 8.885.000 USD) și s-a prelungit valabilitatea contractului la 31.10.2010.

Prin actul adițional nr. 20 din 29.10.2010 s-au convenit următoarele:

1. reducerea valorii facilității de credit
2. prelungirea perioadei de valabilitate a contractului până la 31.07.2011
3. rambursarea lunară a sumei de 75.000 USD astfel încât valoarea maximă a facilității de credit la data de 31.07.2011 să fie 8.355.000 USD, din care subplafonul pentru utilizare sub forma de linie de creditare în valoare de 8.135.000 USD.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(A) BRD – Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006 (continuare)

4. adaugarea unor conditii suplimentare la „angajamentele imprumutatului”:

- (sa nu constituie, fara acordul Bancii, nicio garantie sau alta sarcina asupra nici unui activ prezent sau viitor din patrimoniu a carui valoare depaseste 500.000 EUR/an cu exceptia Garantiilor in Anexa 4 la Contract si sa nu incheie intelegeri prin care activele din bilant sa devina obiect de compensatie cu alte obligatii).
- (sa domicilieze in conturi deschise la BRD toate incasarile rezultate din vanzarea activelor fixe si sa afecteze 50% din valoarea acestora rambursarea in avans a creditului)

Facilitatea de credit reprezentata de un plafon multiopcion, multidevize poate fi utilizat la data de 31.12.2010 sub forma unuia sau mai multora din urmatoarele credite:

- a) Linie de credit neconfirmata in valoare maxima de 8.735.000 USD;
- b) Plafon pentru emitere scrisori de garantie bancara (a caror valabilitate maxima nu poate depasi 12 luni de la data emiterii) in valoare de 8.955.000 USD;
- c) Plafon pentru deschidere de acreditive (termenul de valabilitate nu poate depasi 12 luni de la data emiterii) in valoare 8.955.000 USD;
- d) Plafon pentru scontarea efectelor de comert (cambii, bilete la ordin) in valoare maxima de 8.955.000 USD;

5. Prin actul aditional 21 din 19.05.2011 s-a stabilit valoarea limitei de creditare la 8.655.000 USD si acordarea acestei limite de la data actului aditional pana la data de 31.03.2012, adaugarea unor conditii suplimentare la „angajamentele imprumutatului”.

Valoarea tuturor utilizarilor nu va depasi valoarea maxima a Facilitatii de Credit respectiv 8.655.000 USD pana la 31.07.2012.

Facilitatea de credit obtinuta de la BRD este garantata prin cesiunile de creante comerciale certe detinute de societate asupra debitorilor acceptati de BRD (si anume: UM01835, Wytownia Sprzetu Kominikacyynego PZL Rzeszow si Pratt & Whitney Klisz SP. ZO.O.), garantie reala mobiliara asupra sumelor de bani viitoare provenite din relatia cu: Rolls Royce plc Anglia si Rolls-Royce Deutschland; Unison Engine Compenents Bucharest SA; Agusta S.P.A.Italia prin ipoteca de rang I asupra obiectivelor „2-Hala prelucrari mecanice si montaj” (nr. Cadastral 317/3), „2-a- Anexa tehnica” (nr.cadastral 317/4), „2-b-Anexa tehnico-sociala” (nr. Cadastral 317/5) si „3-Hala tratamente termice, galvanizare, presaj sudura, amenajari” (nr.cadastral 317/6) si garantie rang I asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor si beneficiilor cu privire la conturile bancare.

Rata dobanzii conform contractului si a actelor aditionale s-a situat la nivelul anului 2011: ROBOR 1M + 3%, EURIBOR 1M + 4,5%, LIBOR 1M + 4,5%.

Sumele utilizate la data de 31.12.2011 sunt: 6.020.664 USD (echivalentul a 20.104.805 RON) si 7.508.651 RON. Facilitatea de credit este scadenta la data de 31.03.2012.

Prin Actul Aditional nr.22/30.03.2012 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la data de 17.04.2012 si s-a modificat rata dobanzii, astfel:

- pentru utilizarile in RON: ROBOR/3 luni+3, 00 %p.a.
- pentru utilizarile in EUR:EURIBOR/1 luna +4,5% p.a.
- pentru utilizarile in USD:LIBOR/1 luna+4,50 % p.a.

Prin Actul Aditional nr.23/17.04.2012 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 17.05.2012, prin Actul Aditonal nr.24/17.05.2012 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 31.05.2012, prin Actul Aditional nr.25/31.05.2012 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 30.06.2012, prin Actul Aditional nr.26/29.06.2012 s-a prelungit valabilitatea contractului pana la 31.07.2012, prin Actul Aditional nr.27/31.07.2012 s-au adus modificari la Anexa 4”GARANTII” si s-a prelungit valabilitatea pana la 31.08.2012 iar prin Actele Aditionale nr.28/31.08.2012,29/30.09.2012,30/31.10.2012, 31/29.11.2012 si 31/31.12.2012 s-a prelungit valabilitatea contractului cu cate o luna.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(A) BRD – Facilitate de Credit nr. 103 BIS/28.04.2006 (continuare)

Sumele utilizate la data de 31.12.2012 sunt 6.178.241 USD (echivalenul a 20.743.444,16 Ron) și 7.586.998 Ron.

În anul 2013, lunar, s-a prelungit valabilitatea contractului până la 31.12.2013 cu Actele Aditionale nr.33-44 iar prin Actul Adicional 44/31.12.2013 s-au adus modificări Anexei 4, „Garantii” și s-a prelungit valabilitatea contractului până la data de 31.01.2014.

Sumele utilizate la data de 31.12.2013 sunt 6.237.974,59 USD (echivalentul a 20.305.231,09 lei) și 7.151.075,98 lei.

(B) BRD – Contract de Credit nr.103/16.05.2008

La 16.05.2008, Societatea a încheiat cu BRD-Groupe Societe Generale contractul pe termen lung nr.103 pentru achiziția de echipamente destinate celulei de pinioane/roți dintate inclusiv ataxelor vamale aferente acestor echipamente, în valoare de 3.400.000 euro, pe o perioadă de 7 ani.

Prin actul aditional nr. 1 din 15.04.2009 s-a modificat rata dobânzii iar prin actul aditional nr. 2 din 11.05.2009 s-a modificat garanția cf. G26/11.05.2009.

În anul 2010 prin actul aditional nr. 3 din 18.06.2010 s-au actualizat garanțiile, iar prin actul aditional nr. 4 din 29.10.2010 s-au completat „angajamentele împrumutatului”

Rata dobânzii conform contractului și a actelor aditionale s-a situat la nivelul anului 2011: EURIBOR 3M + 5%.

Prin actul aditional nr.5 din 19.05.2011 s-a modificat graficul de rambursare a soldului Creditului, s-a modificat data rambursării finale a Creditului, în data de 15.11.2016, s-a modificat și adăugat condiții suplimentare în cadrul capitolului „Angajamentele împrumutatului”.

Împrumutul acordat de BRD este garantat cu ipoteca rang II asupra obiectivelor conform punctului (A), garanție rang I asupra bunurilor reprezentate de echipamentele destinate creării celulei Pinioane/Roți dintate, garanție asupra drepturilor de creanță conform punct (A) și asupra tuturor bunuri mobile viitoare și garanție rang I asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor și beneficiilor cu privire la conturile bancare.

Soldul final la 31.12.2011 este de 2.413.262 EUR (echivalentul a 10.424.658 RON). Ultima rată a contractului de credit este scadentă la data de 15.11.2016.

În anul 2012, prin Actul Adicional nr.6/31.07.2012 s-au adus modificări la anexa „Garantii”
La data de 31.12.2012, soldul creditului de rambursat este de 2.413.261,92 EUR (echivalentul a 10.424.567,52 RON)

În anul 2013, în perioada mai-septembrie, s-au încheiat Actele Aditionale nr.7-11 prin care s-a modificat Anexa 2”Graficul de rambursare”.

În 31.12.2013 s-a încheiat Actul Adicional nr. 12 prin care s-au adus modificări Anexei 3”Garantii”
Scadentă finală este la data de 15.11.2016.

În anul 2013 s-a rambursat suma de 75.414,44 EUR echivalentul a 335.549,00 RON.

La data de 31.12.2013, soldul creditului de rambursat este de 2.337.847,48 EUR (echivalentul a 10.484.544,59 RON).

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(C) BRD – Contract de Credit nr.567/10.12.2007

La 10.12.2007, Societatea a încheiat cu BRD –Groupe Societe Generale contractul de credit pe termen lung nr. 567, în valoare inițială de 3.250.00 EURO, pentru achiziționarea terenului în vederea relocării sediului și capacităților de producție ale companiei. Prin actul adițional nr.1/10.12.2008 s-a prelungit perioada de tragere până la 28.02.2009, s-a diminuat valoarea creditului total cu 102.050 EUR iar suma disponibilă pentru noi trageri s-a stabilit a fi 182.000 EUR. Prin actul adițional nr.2/27.02.2009 s-a prelungit perioada de tragere până la 31.03.2009. Prin actul adițional nr. 3/15.04.2009 s-a modificat rata dobânzii. Contractul este încheiat pe o perioadă de 7 ani.

Prin actul adițional nr. 4/11.05.2009 s-a modificat garanția conform G26/11.05.2009

În 2010, prin actul adițional nr. 5/05.03.2010 s-a rescadentat rata din martie 2010 în decembrie 2010. Prin actul adițional nr. 6/18.06.2010 s-au actualizat garanțiile. Prin actul adițional nr. 7/06.09.2010 s-a rescadentat rata din 06.09.2010 în 30.09.2010. Prin actul adițional nr. 8/30.09.2010 s-a rescadentat rata din 30.09.2010 în 31.10.2010.

Prin actul adițional nr. 9/21.10.2010 s-au convenit următoarele:

- modificare graficului de rambursare;
- prelungirea datei rambursării finale a creditului până la data de 10.03.2016;
- completarea „angajamentelor împrumutatului”;
- completarea evenimentelor de neexecutare.

Împrumutul acordat de BRD este garantat prin garanția reală mobilă asupra drepturilor de creanță născută din derularea contractelor comerciale cu UM 01835, Wytownia Sprzetu Kominikacyynego PZL Rzeszow și Pratt & Whitney Klisz SP. ZO.O, în baza contractului de cumpărare pe termen lung componente motor din februarie 2006, prin garanție reală mobilă asupra sumelor de bani viitoare din relațiile comerciale cu Rolls – Royce plc Anglia și Rolls-Royce Deutschland; Unison Engine Components Bucharest SA; Agusta S.P.A. Italia și prin ipoteca rang I asupra terenului și garanție rang întâi asupra tuturor drepturilor, titlurilor, intereselor și beneficiilor cu privire la conturile bancare.

Prin actul adițional nr.10 din 19.05.2011 s-a modificat graficul de rambursare a soldului Creditului, s-a modificat data rambursării finale a Creditului, în data de 10.12.2016, s-a modificat și adăugat condiții suplimentare în cadrul capitolului „Angajamentele Împrumutatului”.

Rata dobânzii conform contractului și a actelor adiționale s-a situat la nivelul anului 2011: EURIBOR 3M + 5% pentru EUR; ROBOR 3M + 3,5% pentru RON.

Soldul final la data de 31.12.2011 este compus din 9.477.175 RON și 164.657 EUR (echivalentul a 711.268 RON). Ultima rată a contractului de credit este scadentă la data de 10.03.2016.

În anul 2012, s-a achitat suma de 557.480,92 Ron (cate 139.370,23 ron în lunile martie, iunie, septembrie și decembrie 2012) și suma de 83.134,16 Ron (reprezentând c/val a 18295,20 Ron, cate 4.573,80 Eur în lunile aprilie, iunie, septembrie și decembrie 2012).

Soldul final de rambursat la data de 31.12.2012 este compus din 8.919.694,44 Ron și 146.361,63 Eur (648.191,75 Ron).

În anul 2013 s-a rambursat suma de 557.480,90 RON și suma de 9.147,60 EUR reprezentând c/val. a 40.390,31 RON.

În perioada iunie-septembrie 2013 s-au încheiat Actele Adiționale nr.11-14 prin care s-a modificat Anexa 2 "Graficul de rambursare" iar cu Actul Adițional nr.15/31.12.2013 s-a modificat Anexa 3 "Garanții,,.

Scadentă finală este la data de 10.12.2016.

Soldul final de rambursat la data de 31.12.2013 este compus din 8.362.213,54 Ron și 137.214,03 Eur (615.363,76 Ron).

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(E) Banca Transilvania – Contract de Credit nr. 186/24.06.2009

La 24.06.2009, Societatea a încheiat contractul de credit – nr.186 cu Banca Transilvania Sucursala Militari, cu destinatia plafon global de exploatare utilizabil astfel:

- linie de credit in suma de 5.600.000 lei-preluare de la Credit Europe Bank, cu scadenta 23.06.2010;
- credit pe termen scurt in suma de 3.800.000 lei cu scadenta 10.06.2010.

Rata dobanzii a fost initial de 18,5%, redusa succesiv astfel incat la 31.12.2010 dobanda este de 11.5%. Imprumutul a fost incheiat pe o perioada de 1 an.

In 10.03.2010 s-a incheiat actul aditional nr. 1/186 prin care s-a suplimentat linia de credit cu 2.040.000 lei si s-a transformat creditul pe termen scurt in valoare de 1.760.000 lei in linie de credit cu scadenta 10.06.2010.

Prin actul aditional nr. 2/186/10.06.2010 s-a transformat plafonul global de exploatare in linie de credit prelungindu-se 12 luni si s-a redus rata dobanzii (de la 13,5% la 11,5%).

Tot in anul 2010, s-a incheiat actul aditional nr. 1/186/CES/01/10.03.2010 la contractul de garantie reala mobiliara (nr. 186/CES/01/24.06.2009) asupra incasarilor si soldul contului curent pentru garantarea indeplinirii obligatiilor.

Obligatia de rambursare a creditului contract cu Banca Transilvania Sucursala Militari este garantata prin ipoteca rang I asupra obiectivelor "6 - Magazii Generale" (nr. cadastral 317/8), "7 -Centrala termica" (nr. Cadastral 317/9), "8-Depozit de combustibil si carburant" (nr. cadastral 317/10), "10, 10-1, 10-2-Constructii Standuri" (nr. cadastral 317/12/2/2), "11-Gospodaria Lamine" (nr. cadastral 317/3) si "12-Drum acces" (nr. cadastral 317/15) si prin garantie reala mobiliara asupra incasarilor si soldului contului curent in lei.

Suma utilizata la data de 31.12.2011 este de 9.189.902 RON. Contractul de credit este scadent la data de 08.06.2012.

Prin Actul Aditional nr 04/186 /06.06.2012, s-a prelungit valabilitatea contractului pe 12 luni., cu o rata a dobanzii de 9,75 %.

Suma utilizata la data de 31.12.2012 este de 8.682.64,54 RON .
Contractul de credit este scadent in 07.06.2013.

Prin Actul Aditional nr 05/186 /06.06.2013, s-a prelungit valabilitatea contractului pana la data de 20 iunie 2013, scadenta fiind data de 21.06.2013 iar prin Actul Aditional nr.06/186/21.06.2013 s-a prelungit valabilitatea contractului pe perioada 20.06.2013-05.06.2014.

Suma utilizata la data de 31.12.2013 este de 8.580.945,13 RON.

Contractul de credit este scadent in 06.06.2014.

(F) Banca Transilvania – Contract de Credit nr. 187/24.06.2009

La 24.06.2009, Societatea a încheiat contractul de credit – nr. 187 cu Banca Transilvania Sucursala Militari, cu destinatia credit investitii preluare de la Credit Europe Bank, in suma de 744.000 EUR , cu scadenta 10.06.2014.

Rata dobanzii a fost initial de 10%, redusa ulterior la 9,5%, 9%, iar din 04.01.2010 dobanda este de 8,5%, iar dobanda actuala este de 7%.

Imprumutul este incheiat pe o perioada de 5 ani.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(F) Banca Transilvania – Contract de Credit nr. 187/24.06.2009 (continuare)

Obligatia de rambursare a creditului contract cu Banca Transilvania Sucursala Militari este garantata prin:

- ipoteka rang I asupra obiectivului „1- Anexa Tehnica Cabina Poarta”
- ipoteka rang II asupra obiectivului „12- Drum Acces”
- garantie reala mobiliara asupra incasarilor si soldului contului curent in lei

Prin actul aditional 3/186/09.06.2011 s-a prelungit linia de credit pentru desfasurarea activitatii curente pe o perioada de 12 luni, de la 09.06.2011 la 08.06.2012.

Rata anuala a dobanzii s-a stabilit la valoarea de 9.5 %.

Suma utilizata de rambursat la data de 31.12.2011 este de 367.142 EUR (echivalentul a 1.585.942 RON). Ultima rata a contractului de credit este scadenta la data de 10.06.2014.

In anul 2012 s-a rambursat lunar, conform graficului de rambursare , suma de 12.238,05 Eur, cu un total de 146.856,60 Eur (662.090,43 Ron)

Suma utilizata, de rambursat la data de 31.12.2012, este de 220.285,14 Eur (echivalent 975.576,80 Ron)

In anul 2013 s-au incheiat Actul Adicional nr. 01/187/10.06.2013 prin care s-a rescadentat rata din 11.06.2013 in 28.06.2013, Actul Adicional nr. 02/187/27.06.2013 avand ca obiect implementarea operatiunii de inlocuire(restructurare) credit de investitii (preluare de la Credit Europe Bank) , operatiune care consta in amanarea integrala a ratelor aferente perioadei iunie 2013-ianuarie 2014 si refacerea graficului de rambursare in rate lunare egale pana la scadenta finala a creditului adica 10.06.2014.

Tot in 27.06.2013 s-a incheiat si Actul Adicional nr. 01/187/CES/01 la Contractul de Garantie Reala Mobiliara asupra incasarilor si soldul contului curent nr. 187/CES/01/24.06.2009 avand ca obiect garantarea indeplinirii obligatiilor derivate din Contractul nr. 187/24.06.2009 si actele aditionale la contractul sus-mentionat.

In anul 2013 s-a rambursat lunar, conform graficului de rambursare ,in perioada ianuarie-mai 2013 suma de 12.238,05 Eur, cu un total de 61.190,25 Eur (285.025,42 Ron)

Suma utilizata, de rambursat la data de 31.12.2013, este de 159.094,89 Eur (echivalent 713.492,85 Ron)

(G) Banca Transilvania Contract de credit nr. 40/04.02.2011

La data de 04.02.2011 Societatea a incheiat Contractul de credit pentru desfasurarea activitatii curente nr. 40 cu Banca Transilvania-Suc.Militari , in valoare de 3.400.000 lei , cu scadenta la 03.02.2012, rata anuala a dobanzii de 10%.

Garantia este constituita din:

- 1.Contractul de garantie reala mobiliara pe bunuri existente determinate nr.40/GAJ/01/04.02.2011;
- 2.Contract de garantie reala mobiliara asupra incasarilor si soldul contului curent nr. 40/CES/02/04.02.2011;
- 3.Contract de cesiune de creanta nr.40/CES/02/04.02.2011.

Suma utilizata la data de 31.12.2011 este de 3.398.274,74 RON

Ultima rata a contractului de credit este scadenta la data de 04.02.2012.

Prin Actul Adicional nr.1/40/03.02.2012 s-a prelungit scadenta la 02.10.2012.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(G) Banca Transilvania Contract de credit nr. 40/04.02.2011 (continuare)

Tot in 03.02.2012 s-a incheiat Contractul de ipoteca mobiliara asupra incasarilor si soldul contului curent si a subconturilor deschise la Banca Transilvania nr. 40/CES/03/03.02.2012 si Contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri existente determinate nr.40/GAJ/02/03.02.2012.

Prin Actul Aditional nr.02/40/02.10.2012 s-a facut restructurarea creditului.
Prin Actul Aditional nr.03/40/20.12.2012 s-au suplimentat garantiile.

Suma utilizata de rambursat la 31.12.2012 este de 3.398.274,76 RON.

In anul 2013 s-a incheiat Actul Aditional nr. 04/40/27.06.2013 la Contractul de Credit nr.40/04.02.2011 prin care s-a facut rescadentarea integrala a ratelor de capital datorate in perioada iulie 2013 - ianuarie 2014 (inclusiv) , fara modificarea perioadei de creditare urmand ca ratele amanate la plata sa se distribuie egal pe intreaga perioada de creditare ramasa dupa expirarea facilitatii de inlocuire pana la finalul creditului.

Tot in 27.06.2013 s-a incheiat si Actul Aditional nr.02/40/GAJ/02/27.06.2013 la Contractul de Ipoteca Mobiliara pe Bunuri Determinate nr.40/GAJ/02/03.02.2013 care modifica si completeaza contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri existente determinate nr.40/GAJ/02/03.02.2012 si actele aditionale aferente (se constituie in favoarea bancii o »IPOTECA asupra BUNURILOR si PRODUSELOR » la valoarea justa de 4.683.900lei si o valoare de garantie de 3.278.730 lei).

In lunile mai si iunie 2013 s-au rambursat 2 (doua) rate in suma de 22.000 Ron fiecare , in total suma rambursata a fost de 44.000 Ron

Suma utilizata, de rambursat la data de 31.12.2013, este de 3.354.274,6 RON

Scadenta finala a creditului este in dat a de 01.10.2019.

(H) Banca Transilvania –Contract de credit nr.664/21.11.2011

La data de 21.11.2011 Societatea a incheiat Contractul nr.664, avand ca obiect acordarea unui credit de investitie cu destinatia de amenajare si modernizare constructii, reconfigurare utilitati si reatestare procese tehnologice in vederea reamplasarii capacitatilor de productie, cu scadenta 18.05.2012, in suma de 1.700.000 Ron iar rata anuala a dobanzii este de 10 %, indexabila.

Garantia este constituita din:

- 1.Contractul de garantie reala mobiliara pe bunuri existente determinate nr.664/GAJ/01/21.11.2011;
- 2.Contract de ipoteca imobiliara asupra incasarilor si soldul contului curent nr. 664/CES/01/21.11.2011.

Suma utilizata la data de 31.12.2011 este de 1.570.921 RON

Ultima rata a contractului de credit este scadenta la data de 18.05.2012.

Prin Actul Aditional nr.01/664/17.05.2012 s-a reesalonat creditul iar noua scadenta este 17.10.2012 cu o rata a dobanzii de 9.75 %.

Tot in 17.05.2012 s-au incheiat si Actele Aditionate nr. 01/664/CES/01 si 01/664/GAJ/01.

Prin Actul Aditional nr.02/664/16.10.2012 s-a facut rescadentarea creditului.

Ultima rata a contractului este scadenta in 16.10.2019.

La 31.12.2012, suma utilizata de rambursat este de 1.696.242 RON.

In anul 2013 s-a incheiat Actul Aditional nr. 03/664/10.06.2013 prin care s-a rescadentat rata aferenta lunii iunie din data de 17.06.2013 in data de 28.06.2013 si s-a mentinut scadenta finala a creditului..

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(H) Banca Transilvania –Contract de credit nr.664/21.11.2011 (continuare)

In 27.06.2013 s-a incheiat Actul Aditional nr.04/664 la Contractul de Credit nr.664/21.11.2011 prin care s-au amanat integral la plata ratele aferente perioadei iunie 2013-ianuarie 2014 avand ca obiect implementarea operatiunii de inlocuire(restructurare) credit de investitii acordat pentru amenajare si modernizare constructii, reconfigurare utilitati si reatestare procese tehnologice in vederea reamplasarii capacitatilor de productie , in sold in suma de 1.674.495,31 LEI acordat initial in suma de 1.700.000 LEI.

Tot in 27.06.2014 s-a incheiat Actul Aditional nr.02/664/GAJ/01 la Contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri existente determinate nr. 664/GAJ/01/21.11.2011 avand ca obiect garantarea tuturor obligatiilor derivand din contractul de credit nr. 664/21.11.2011 si actele aditionale.

In anul 2013 s-a rambursat o rata conform graficului de rambursare in suma de 21.746,69 lei.
Scadenta finala este in 16.10.2019

La 31.12.2013, suma utilizata de rambursat este de 1.674.495,31 RON

(I) Banca Transilvania –Contract de credit 665/21.11.2011

La data de 21.11.2011, Societatea a incheiat un Contract avand ca obiect acordarea unui plafon non revolving de credite pe termen scurt pentru finantare TVA aferente investitiei de

amenajare si modernizare constructii, reconfigurare utilitati si reatestare procese tehnologice in vederea reamplasarii capacitatilor de productie nr.665/21.11.2011, cu scadenta 18.05.2012 cu valoarea de 408.000 Ron iar rata anuala a dobanzii este de 10 %, indexabila.

Garantia este constituita din:

- 1.Contractul de garantie reala mobiliara pe bunuri existente determinate nr.665/GAJ/01/21.11.2011;
- 2.Contract de ipoteca imobiliara asupra incasarilor si soldul contului curent nr. 665/CES/01/21.11.2011.

Suma utilizata la data de 31.12.2011 este de 377.041 Ron

Ultima rata a contractului de credit este scadenta la data de 18.05.2012.

Prin Actul Aditional nr.01/665/17.05.2012 s-a reesalonat creditul iar noua scadenta este 17.10.2012.

Tot in 17.05.2012 s-au incheiat si Acte Aditionale nr.01/665/CES/01 si 01/665/GAJ/01.

Prin Actul Aditional nr.02/665/16.11.2012 s-a facut rescadentarea creditului.

In anul 2012, conform graficului de rambursare, s-au rambursat 2 (doua) rate, in noiembrie si decembrie, fiecare in suma de cate 10.000 Ron.

Suma utilizata de rambursat la data de 31.12.2012 este de 387.215 Ron.

Ultima rata a contractului de credit este scadenta la data de 16.10.2014.

In anul 2013 s-a incheiat Actul Aditional nr. 03/665/10.06.2013 prin care s-a rescadentat rata aferenta lunii iunie din data de 17.06.2013 in data de 28.06.2013 si s-a mentinut scadenta finala a creditului..

In 27.06.2013 s-a incheiat Actul Aditional nr.04/665 la Contractul de Credit nr.665/21.11.2011 prin care s-au amanat integral la plata ratele aferente perioadei iunie 2013-ianuarie 2014 avand ca obiect implementarea operatiunii de inlocuire(restructurare) credit pe termen mediu pentru finantare TVA aferent investitiei in sold in suma de 327.925,28 LEI acordat initial in suma de 408.000 LEI.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(I) Banca Transilvania –Contract de credit 665/21.11.2011 (continuare)

Tot in 27.06.2014 s-a incheiat Actul Aditional nr.02/665/GAJ/01 la Contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri existente determinate nr. 664/GAJ/01/21.11.2011 avand ca obiect garantarea tuturor obligatiilor derivand din contractul de credit nr. 665/21.11.2011 si actele aditionale.

In anul 2013 s-a rambursat 4(patru) rate conform graficului de rambursare in suma totala de 59.289,72 lei.

Scadenta finala este in 16.10.2014

La 31.12.2013, suma utilizata de rambursat este de 327.925,28 RON.

(K) Banca Transilvania-Contractul de credit nr.385/02.07.2012

La data de 02.07.2012, Societatea a incheiat un Contractul de Credit nr.385 reprezentand credit de investitii avand ca obiect Acordarea unui credit de investitii cu destinatia reamplasare capacitate de productie , amenajare si modernizare constructii, reconfigurare utilitati si reatestare procese tehnologice in vederea reamplasarii capacitatilor de productie, cu scadenta 16.11.2012, perioada de utilizare 02.07.2012-01.11.2012, rata dobanzii 9.75%, in valoare de 1.600.000 RON.

Tot in 02.07.2012 s-au incheiat Contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri existente determinate nr.385/GAJ/01/02.07.2012 SI Contractul de ipoteca mobiliara asupra incasarilor si soldul contului curent nr.385/ces/01/02.07.2012.

Creditul a fost rescadentat prin Actul Aditional nr.01/385/15.11.2012.

Suma utilizata ,de rambursat la data de 31.12.2013, este de 1.596.475 Ron.

Ultima rata a contractului de credit este scadenta la data de 15.11.2019.

(L)Banca Transilvania-Contractul de credit nr.386/02.07.2012

La data de 02.07.2012, Societatea a incheiat un Contract de Credit nr.386 , avand ca obiect acordarea unui plafon non revolving de credite pe termen scurt pentru finantare TVA aferente investitiei pentru reamplasare capacitate de productie;amenajare si modernizare constructii, reconfigurare utilitati si reatestare procese tehnologice in vederea reamplasarii capacitaailor de productie, cu perioada de utilizare 02.07.2012-01.11.2012 iar scadenta finala 16.11.2012 , in valoare de 360.000 RON., rata dobanzii fiind de 9,75 %.

Creditul a fost utilizat integral.

Tot in 02.07.2012 s-au incheiat Contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri determinate nr.386/GAJ/01/02.07.2012 si Contractul de ipoteca mobiliara asupra incasarilor si soldul contului curent nr.386/CES/01/02.207.2012.

In data de 15.11.2012, prin Actul ditinal 01/386/15.11.2012 s-a facut reesalonarea creditului cu scadenta finala 14.11.2014.

Conform graficului de rambursare, in cursul anului 2012 s-a rambursat suma de 10.000 RON in luna decembrie 2012 .

Suma utilizata de rambursat la 31.12.2012 este de 350.000 Ron.

In anul 2013 s-a incheiat Actul Aditional nr. 02/386/10.06.2013 prin care s-a rescadentat rata aferenta lunii iunie din data de 15.06.2013 in data de 28.06.2013 si s-a mentinut scadenta finala a creditului..

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

20. ÎMPRUMUTURI (continuare)

(L) Banca Transilvania-Contractul de credit nr.386/02.07.2012 (continuare)

In 27.06.2013 s-a incheiat Actul Aditional nr.03/386 la Contractul de Credit nr.386/02.07.2012 prin care s-au amanat integral la plata ratele aferente perioadei iunie 2013-ianuarie 2014 avand ca obiect implementarea operatiunii de inlocuire(restructurare) credit TVA aferent investitie in sold in suma de 300.000,00 LEI acordat initial in suma de 360.000 LEI.

Tot in 27.06.2014 s-a incheiat Actul Aditional nr.01/386/GAJ/01 la Contractul de ipoteca mobiliara pe bunuri existente determinate nr. 386/GAJ/01/02.07.2012 avand ca obiect garantarea tuturor obligatiilor derivand din contractul de credit nr. 386/02.07.2012 si actele aditionale.

In anul 2013 (ianuarie-mai) s-au rambursat 5(cinci) rate conform graficului de rambursare in suma totala de 50.000 lei.

Scadenta finala este in 16.10.2014

La 31.12.2013, suma utilizata de rambursat este de 300.000 RON.

(M) BRD-Acorduri de subordonare

In data de 29.02.2012, s-au incheiat Acorduri de subordonare intre BRD si D-I Presedinte-Director General Viehmann Radu si DI Director Economic Dinca Ion.

In data de 18.02.2013 s-a incheiat Acord de subordonare intre BRD si d-na Ciorapciu Dana-Maria.

Conformitate cu clauzele contractuale ale bancii

Societatea, conform contractelor de imprumut incheiate cu BRD si Banca Transilvania trebuie sa indeplineasca urmatorii indicatori economico – financiari, pentru a nu se modifica termenii contractelor de credit: raportul EBITDA/Cifra de afaceri sa nu fie mai mic de 17% si Profitul Net raportat la Cifra de afaceri sa nu fie mai mic de 5% la 31.12.2013.

Societatea nu a indeplinit acesti indicatori economico-financiari la 31.12.2013. Managementul societatii a primit scrisori din partea BRD si Banca Transilvania conform carora continuarea colaborarii depinde de capacitatea sustinerii finantarilor acordate.

21. PROVIZIOANE

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
Provizioane pentru beneficii post-angajare	1.494.810	1.494.810
Provizioane pentru salarii compensatorii	1.902.261	1.460.806
Total	<u>3.397.071</u>	<u>2.955.616</u>

Provizioanele pentru beneficiile angajatilor au fost calculate de catre un expert actuarial la data de 31 decembrie 2012, folosindu-se Metoda Factorului de Credit Proiectat.

Variatia provizionului este reprezentata de actualizarea valorilor conform calculului actuarial, si inregistrarea reluarii provizionului in contul de profit si pierdere.

Provizioanele pentru restructurare reprezintă provizioane pentru salariile compensatorii ce vor fi plătite salariatilor Societății disponibilizati, în conformitate cu contractul colectiv de muncă.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

22. DATORII COMERCIALE SI ALTE DATORII

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
Datorii comerciale	7.004.510	8.146.278
Datorii privind facturile de primit	422.554	837.107
Total	<u>7.427.064</u>	<u>8.983.385</u>

23. ALTE DATORII CURENTE

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
Salarii datorate	833.737	938.227
Taxe aferente salariilor datorate	3.202.562	9.443.967
TVA de plata	1.075.590	1.247.372
Alti creditori	26.914	13.796
Alte taxe	1.339.863	2.220.321
Dobanzi de platit	179.414	-
Avansuri de la clienti	11.989	39.593
Total	<u>6.670.069</u>	<u>13.903.276</u>

24. ALTE DATORII PE TERMEN LUNG

	<u>31 decembrie, 2013</u>	<u>31 decembrie, 2012</u>
Taxe aferente salariilor datorate	6.604.723	-
TVA de plata	1.087.334	-
Alte taxe si penalitati	1.862.925	-
Total	<u>9.554.982</u>	<u>-</u>

In componenta datoriilor pe termen lung sunt evidentiata datoriile din Decizia de esalonare nr. 14947/15.05.2013 emise de Ministerul Finantelor Publice, Directia Generala de Administrare a Marilor Contribuabili, privind taxele aferente salariilor datorate, TVA de plata. Aceste datorii conform graficului de esalonare, sunt scadente incepand cu data de 01.01.2015.

Societatea beneficiaza de amanarea la plata pana la data finalizarii esalonarii la plata a obligatiilor fiscale accesorii aferente obligatiilor fiscale principale esalonate la plata, in suma de 1.022.406 RON, conform Deciziei nr. 14948/15.05.2013, acest fapt determinand neinregistrarea acestei sume in situatiile financiare. In cazul in care Societatea va respecta planul de esalonare, aceasta suma va fi scutita de la plata la finalul perioadei de esalonare, in caz contrar, activandu-se obligatia de a plati suma mai sus mentionata.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

25. RAPORTAREA PE SEGMENTE

Venituri din segmentare

	Venituri din Segmentare	
	31 Decembrie,	31 Decembrie,
	2013	2012
	RON	RON
Repere si piese de aviatie	24.828.679	39.838.715
Reparatii curente motoare	8.223.985	6.483.165
Altele	1.515.885	1.920.654
Total din operatiuni	34.568.549	48.242.654

	Segment Active		Segment Datorii	
	31-Dec-13	31-Dec-12	31-Dec-13	31-Dec-12
Segment Active și Datorii				
Repere si piese de aviatie	70.407.515	63.334.055	930.650	356.462
Reparatii curente motoare	9.485.834	21.509.456	6.496.414	8.626.925
Nealocate	60.157.395	64.406.727	97.396.913	98.647.031
Total Active/Datorii	140.050.744	149.008.874	104.823.977	107.630.918

Informatii pe zone geografice

	Venituri pe zone geografice	
	31-Dec-13	31-Dec-12
Europa	32.096.230	35.964.966
SUA	2.472.319	12.138.903
Asia	-	138.785
Total	34.568.549	48.242.654

26. INSTRUMENTE FINANCIARE

a) Gestionarea riscului privind capitalul

Societatea își gestionează capitalul pentru a se asigura că își va putea continua activitatea concomitent cu maximizarea averii actionarilor, prin optimizarea soldului de datorii și capital propriu.

Structura capitalului Societății constă în datorii, care include împrumuturile prezentate la nota 20, numerarul și echivalentele de numerar și capitalul propriu.

Capitalul propriu cuprinde capitalul social, rezervele și rezultatul reportat, așa cum sunt prezentate în notele 18 și 19.

Societatea monitorizează capitalul pe baza gradului de îndatorare. Această rată este calculată ca raport între datoria netă și capital total. Datoria netă se calculează ca împrumuturi totale (incluzând împrumuturile atât pe termen scurt cât și pe termen lung) mai puțin numerar și echivalente de numerar. Capitalul total este calculat ca și „capital și rezerve” așa cum este raportat în bilanț.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

a) Gestionarea riscului privind capitalul (continuare)

Gradul de îndatorare la 31 decembrie 2013 si 31 decembrie 2012 a fost după cum urmează:

	<u>31 decembrie.</u> <u>2013</u>	<u>31 decembrie.</u> <u>2012</u>
Total imprumuturi	69.829.154	71.903.817
Numerar si echivalente de numerar	303.142	3.038.256
Datorie neta	<u>69.526.012</u>	<u>68.865.561</u>
Total capital si rezerve	32.785.329	41.377.557
Gradul de indatorare	212%	166%

b) Gestionarea riscului de valută

Societatea este expusă fluctuațiilor cursului de schimb valutar în tranzacțiile comerciale și de finanțare. Riscul valutar rezultă din activele și datoriile comerciale recunoscute, inclusiv împrumuturile, exprimate în valută. Datorită costurilor mari asociate, politica Societății este să nu utilizeze instrumente financiare derivate pentru diminuarea acestui risc.

c) Gestionarea riscului de rată a dobânzii

Riscul ratei dobânzii la valoarea justă este riscul ca valoarea unui instrument financiar să fluctueze din cauza variațiilor ratelor de piață ale dobânzii. Instrumentele financiare sunt purtătoare de dobândă la rata pieței, prin urmare se consideră că valorile juste ale acestora nu diferă în mod semnificativ de valorile contabile.

d) Gestionarea riscului de credit

Societatea este supusă unui risc de credit datorat creanțelor sale comerciale și a celorlalte tipuri de creanțe. Societatea are politici menite să asigure că vânzările se fac către clienți cu referințe corespunzătoare privind bonitatea acestora. Data de scadență a datoriilor este atent monitorizată și sumele datorate după depășirea termenului sunt urmărite cu promptitudine. Creanțele comerciale (clienții) sunt prezentate net de ajustările pentru deprecierea creanțelor incerte. Societatea dezvoltă politici care limitează valoarea expunerii la credit față de orice instituție financiară.

e) Gestionarea riscului de lichiditate

Managementul prudent al riscului de lichiditate implică menținerea de numerar suficient și a unor linii de credit disponibile, prin continua monitorizare a fluxului de trezorerie estimat și real și prin corelarea scadențelor activelor și pasivelor financiare. Datorită naturii activității. Societatea urmărește să mențină flexibilitate în posibilitățile de finanțare prin sprijinul acționarului majoritar.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

f) Valoarea justă a instrumentelor financiare

Valorile juste ale activelor și datoriilor financiare sunt determinate după cum urmează:

- valoarea justă a activelor și datoriilor financiare cu termeni și condiții standard și tranzacționate pe piețe active lichide este determinată prin referință la prețurile de piață cotate;
- valoarea justă a altor active și datorii financiare (exclusiv instrumente derivative) este determinată în conformitate cu modelele de prețuri general acceptate, pe baza analizei fluxurilor de numerar scontate, utilizând prețuri din tranzacțiile curente de piață observabile; și
- valoarea justă a instrumentelor derivative este calculată utilizând prețurile cotate. Acolo unde astfel de prețuri nu sunt disponibile se utilizează analiza fluxurilor de numerar scontate, utilizând curba de randament aplicabilă duratei instrumentelor derivative care nu includ opțiuni și modelele de evaluare a opțiunilor pentru instrumente derivative care au la baza opțiuni.

Instrumentele financiare din bilanțul contabil includ creanțe comerciale și alte creanțe, numerar și echivalente de numerar, împrumuturi pe termen scurt și lung și alte datorii. Valorile juste estimate ale acestor instrumente aproximează valorile contabile ale acestora. Valorile contabile reprezintă expunerea maximă a Societății la riscul de credit aferent creanțelor existente.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Valorile contabile ale valurilor societății exprimate în active și pasive monetare la data raportării sunt următoarele:

2013	EUR		USD		GBP		RON	
	1EUR = RON	RON	1USD= RON	RON	1GBP=RON	RON	1 RON=RON	RON
ACTIVE	4.4287		3.3575		5.4297			
Numerar si echivalente de numerar	6.821		658		278.715		16.948	303.142
Creante si alte active curente	881.186		37.535		239.637		1.622.097	2.780.455
DATORII								
Datorii comerciale si alte datorii	185.534		1.682.477		660.056		4.898.997	7.427.064
Imprumuturi pe termen scurt si lung	11.813.401		20.305.231		-		37.710.521	69.829.153
Expunerea neta asupra bilantului (active-datorii)	(11.110.928)		(21.949.515)		(141.704)		(41.788.745)	(74.990.892)
2012								
ACTIVE	4.4287		3.3575		5.4297			
Numerar si echivalente de numerar	1.413		42.437		1.351.298		1.641.739	3.038.256
Creante si alte active curente	1.413.949		173.035		520.989		2.998.645	5.106.618
DATORII								
Datorii comerciale si alte datorii	421.951		1.858.721		755.150		5.947.563	8.983.385
Imprumuturi pe termen scurt si lung	12.311.381		20.743.444		-		38.848.992	71.903.817
Expunerea neta asupra bilantului (active-datorii)	(11.317.970)		(22.386.693)		1.117.137		(41.060.270)	(73.647.796)

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

Analiza de senzitivitate

Societatea este expusă, în principal, cu privire la cursul de schimb al EUR și USD față de RON. Tabelul următor detaliază sensibilitatea societății la o creștere și descreștere de 10% a EUR / USD față de RON. 10% este rata de sensibilitate folosită atunci când se face raportarea internă a riscului valutar către conducerea superioară și reprezintă estimarea conducerii cu privire la modificările rezonabil posibile ale cursurilor de schimb. Analiza senzitivității include doar valuta rămasă exprimată în elemente monetare și ajustează conversia la sfârșitul perioadei pentru o modificare de 10% în cursurile de schimb. În tabelul următor o valoare negativă indică o descreștere a profitului atunci când RON se depreciază cu 10% față de EUR / USD. O întărire cu 10% a RON față de EUR / USD va avea un impact egal și de sens opus asupra profitului și a altor capitaluri proprii iar soldurile de mai jos vor fi pozitive.

	Impact asupra rezultatului la data:	
	31 Decembrie 2013	31 Decembrie 2012
EUR	1.111.093	1.131.797
USD	2.194.952	2.238.669
GBP	14.170	(111.714)

Tabele privind riscurile de lichiditate și de rată a dobânzii

Următoarele tabele detaliază datele până la scadență a datoriilor financiare ale Societății.

Tabelele au fost întocmite pe baza fluxurilor de numerar neactualizate ale datoriilor financiare la cea mai apropiată dată la care este posibil ca Societății să i se solicite să plătească. Tabelul include atât dobânda cât și fluxurile de numerar aferente capitalului.

S.C. TURBOMECHANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2013	Rata dobanda	Mai puțin de 1 luna	Mai puțin de 1 an	1 - 5 ani	peste 5 ani	Total
Nepurtatoare de dobanda	-	7.427.064	-	-	-	7.427.064
Datorii comerciale si alte datorii curente						
Instrumente purtatoare de dobanda						
Imprumut pe termen lung si scurt (din care)						
Credit imobiliar termen lung BTRL	9.75%	27.456.307	26.213.616	16.159.231	-	69.829.153
Credit i. TVA termen lung BTRL ron	9.75%	-	266.551	3.087.724	-	3.354.275
Credite bancare pe termen lung (teren) BRD RON	ROBOR 3M + 3.5% pa	-	327.925	-	-	327.925
Credit termen lung RELOCARE RON BT	9.75%	-	4.459.847	3.902.366	-	8.362.213
Credit bancar pe termen lung-teren-Euro-BRD	EURIBOR 3M + 5% pa	-	250.875	1.345.600	-	1.596.475
Credit bancare termen lung BRD-EUR 2	EURIBOR 3M + 5% pa	-	287.170	328.194	-	615.364
Credit termen lung BTRL ron	9.75%	-	4.396.745	6.087.800	-	10.484.545
Credit de investitii in EUR la BTL Militari	7%	-	266.949	1.407.547	-	1.674.496
Credit termen lung TVA relocate RON BT	9.75%	-	713.493	-	-	713.493
Credite bancare pe termen scurt in lei BRD	ROBOR 3M + 3% pa	7.151.076	300.000	-	-	300.000
Limite de creditare in lei la Banca Transilvania M	9.75%	-	8.580.945	-	-	8.580.945
Credite banc. pe termen scurt in val.-USD-BRD	LIBOR 1M + 4.5% pa	20.305.231	-	-	-	20.305.231
Imprumuturi de la actionari	9,5%	-	5.230.000	-	-	5.230.000
Dobanzi de plata		-	1.133.116	-	-	1.133.116
Numerar si alte echivalente de numerar		303.142	-	-	-	303.142
Creante si alte active curente		2.780.455	-	-	-	2.780.455

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
 (toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

26. INSTRUMENTE FINANCIARE (continuare)

2012	Rata dobanda	Mai puțin de 1 luna	Mai puțin de 1 an	1 - 5 ani	peste 5 ani	Total
Nepurtatoare de dobanda	-	8.983.385	-	-	-	8.983.385
Datorii comerciale si alte datorii curente						
Instrumente purtatoare de dobanda						
Imprumut pe termen lung si scurt (din care)						
Credit imobiliar teremen lung BTRL	9.75%	28.394.641	20.750.408	21.784.626	974.143	71.903.817
Credit i.TVA teremen lung BTRL ron	9.75%	-	176.000	2.690.743	531.532	3.398.275
Credite bancare pe termen lung (teren) BRD RON	ROBOR 3M + 3.5% pa	-	194.318	192.897	-	387.215
Credit teremen lung RELOCARE RON BT	9.75%	-	2.229.923	6.689.771	-	8.919.694
Credit bancar pe termen lung-teren-Euro-BRD	EURIBOR 3M + 5% pa	-	143.273	1.228.058	225.144	1.596.475
Credit bancare termen lung BRD-EUR 2	EURIBOR 3M + 5% pa	-	162.048	486.144	-	648.192
Credit teremen lung BTRL ron	9.75%	-	2.003.927	8.683.686	-	10.687.613
Credit de investitii in EUR la BTL Militari	7%	54.199	173.974	1.304.801	217.467	1.696.242
Credit teremen lung TVA relocare RON BT	9.75%	10.000	596.185	325.193	-	975.577
Credite bancare pe termen scurt in lei BRD	ROBOR 3M + 3% pa	7.586.998	156.667	183.333	-	350.000
Limita de creditare in lei la Banca Transilvania M	LIBOR 1M + 4.5% pa	20.743.444	8.682.645	-	-	7.586.998
Credite banc. pe termen scurt in val.-USD-BRD	10,5%	-	-	-	-	8.682.645
Imprumuturi de la actionari						
Dobanzi de plata						
Numerar si alte echivalente de numerar						
Creante si alte active curente						
		3.038.256	1.001.448	-	-	5.230.000
		5.106.618	-	-	-	1.001.448
		-	-	-	-	3.038.256
		-	-	-	-	5.106.619

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

27. REZULTATUL PE ACTIUNE

(a) De bază

Rezultatul de bază pe acțiune este calculat prin împărțirea profitului aferent acționarilor societății la numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare aflate în emisiune în timpul anului, cu excepția acțiunilor ordinare achiziționate de societate și păstrate ca acțiuni de trezorerie (nota 14).

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Rezultat aferent acționarilor societății	(8.592.227)	(16.823.923)
Numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în curs de emisiune	369.442.475	369.442.475
Rezultat de bază pe acțiune	(0.02)	(0.04)

(b) Diluat

Rezultatul diluat pe acțiune este calculat prin ajustarea numărului mediu ponderat al acțiunilor existente pentru a lua în considerare conversia tuturor acțiunilor potențial diluate. Societatea nu are datorii convertibile sau opțiuni de emisie de acțiuni care pot fi transformate în acțiuni comune care ar putea duce la ajustarea numărului mediu ponderat al acțiunilor.

28. ANGAJAMENTE SI CONTINGENTE

Datorii potentiale:

Impozitare

Sistemul de impozitare din România este într-o fază de dezvoltare continuă și este supus unor interpretări variate și unor schimbări constante, care uneori sunt retroactive. Deși impozitul efectiv datorat pentru o tranzacție poate fi minim, penalizările pot fi semnificative, pentru că ele pot fi calculate la valoarea tranzacției și la un procent de minimum 0.1% începând cu 2006 pe zi, dar pot fi semnificativ mai mari. În România, exercițiul fiscal rămâne deschis pentru verificare fiscală timp de 5 ani. Conducerea Societății consideră că obligațiile fiscale incluse în aceste situații financiare sunt adecvate.

În conformitate cu prevederile emise de către Ministrul Finantelor Publice, care reglementează regimul fiscal al elementelor de capital propriu ce nu au fost subiect al calculatiei impozitului pe profit la data înregistrării lor în contabilitate, datorită naturii lor, în cazul în care Societatea va schimba în viitor destinația rezervelor din reevaluare (prin acoperire de pierderi sau distribuire către acționari), aceasta va conduce la datorii suplimentare cu impozitul pe profit.

Mediul înconjurător

Reglementările privind mediul înconjurător sunt în continuă dezvoltare în România, iar Societatea nu a înregistrat nici un fel de obligații la 31 decembrie 2013 sau la 31 decembrie 2012 pentru nici un fel de costuri anticipate, inclusiv onorarii juridice și de consultanță, studii ale locului, designul și implementarea unor planuri de remediere, referitoare la mediul înconjurător.

Stocuri detinute in custodie

La 31 decembrie 2013, Societatea detinea in custodie stocuri cu o valoare de 2.986.418 RON reprezentand produse realizate si facturate catre clienti, din care stocuri in valoare de 232.418 urmeaza a fi preluate de acestia in Trim I anului 2014.

S.C. TURBOMECANICA S.A.
NOTE EXPLICATIVE LA SITUATIILE FINANCIARE
PENTRU ANUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 2013
(toate sumele sunt exprimate in RON, dacă nu se specifică altfel)

---

29. EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI BILANTULUI

Ulterior datei bilantului Societatea prelungit lunar facilitatea de overdraft in valoare maxima de 8.655.000 USD de la BRD, ultima prelungire fiind pana la 31.03.2014. La momentul emiterii situatiilor financiare prelungirea acestuia este in curs de analiza la BRD.

Contractul de factoring fara recurs incheiat cu BRD pentru decontarea facturilor emise catre General Electric a fost extins pana la 31.03.2014.

De asemenea in cursul anului 2014 Consiliul de Administratie a decis restructurarea creditelor contractate de la BRD – Sucursala Militari si Banca Transilvania SA Cluj Napoca – sucursala Militari precum si aducerea de noi garantii.

MANAGER DEPARTAMENT ECONOMIC-COMERCIAL:

Numele și prenumele: CLAUDIA ANGHEL

Semnătura

PRESEDINTE
DIRECTOR GENERAL

Numele și prenumele : RADU VIEHMANN

Semnătura

S.C. TURBOMECHANICA S.A.

Bd. Iuliu Maniu Nr. 244 Sector 6 Cod Poștal 061126 București - România

Tel.: (+4) 021 434 07 41 Fax: (+4) 021 434 09 21; (+4) 021 434 31 65

Cod Registrul Comerțului J40/533/1991

Cod Fiscal RO3156315 Cod Unic de Înregistrare 3156315

Capital Social subscris integral vărsat 36.944.247,50 RON

www.turbomecanica.ro; e-mail: office@turbomecanica.ro

RAPORT ANUAL AL CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE

AL S.C. TURBOMECHANICA S.A. PE ANUL 2013

CONFORM REGULAMENTULUI CNVM NR.1/2006

S.C. Turbomecanica S.A., cu sediul in Bucuresti, B-dul Iuliu Maniu nr. 244, sector 6, este o societate pe actiuni cu capital privat specializata in fabricatia motoarelor si ansamblelor mecanice pentru avioane si elicoptere, inregistrata la Oficiul Registrului de Comert al Municipiului Bucuresti sub numarul J40/533/1991, cod unic de inregistrare 3156315.

S.C. TURBOMECHANICA S.A. este o companie a carei activitate productiva este focalizata pe executia, de componente aeronautice si turbine cu aplicatii energetice, pe reparatia de produse din gama de fabricatie, fabricarea unor produse cu aplicatii civile si militare, livrarea de piese de schimb, acordarea de asistenta tehnica etc, fenomenele de natura economica si financiara de pe pietele globale avand un impact major asupra sa.

Societatea isi desfasoara activitatea intr-un mediu puternic concurential dupa principiile larg recunoscute ale guvernantei corporative, in conformitate cu legislatia romana, legislatia Uniunii Europene si cu practicile internationale furnizand pe pietele interne si externe produse si servicii atat in domeniul apararii cat si in domeniul aviatiei civile.

Aceste piete sunt recunoscute traditional ca avand o evolutie ciclica, la nivel global avand loc fenomene specifice care favorizeaza fie dezvoltari si cresteri in domeniul industriei civile, fie in domeniul industriei de aparare, si de aceea, pentru contracararea riscurilor si diminuarea impactului acestor evolutii ciclice este necesar a se actiona concomitent in ambele sectoare.

Evolutia acestor afaceri este determinata de o serie de factori previzibili pe de-o parte dar si de elemente majore de incertitudine, criza financiara mondiala precum si cea interna inducand astfel de elemente de risc si de incertitudine in ambele piete, multiplicand in acelasi timp necunoascutele si riscurile pe care societatea a trebuit si trebuie sa le rezolve in continuare.

Industria aeronautica functioneaza prin natura sa prin cicluri lungi de fabricatie si volume mari pe baza unor proiectii economice viitoare prognozate pe etape mari de timp.

Criza financiara a determinat si mentinut si in anul 2013 trendul descendent al cererii in industria aeronautica cu influente directe asupra fabricatiei, in special in domeniul industriei de aparare, unde lipsa alocatiilor bugetare sau a finantarilor

necesare a determinat efecte precum reanalizarea priorităților cu consecința reducerii sau anularii comenzilor și achizițiilor.

Contextul macroeconomic în care s-a desfășurat activitatea societății, este caracterizat conform Institutului Național de Statistică de:

	2013	2012
- inflație	3,98%	4,95%
- rata medie de schimb leu / euro	4,4190	4,4560
- rata medie de schimb leu / dolar USD	3,3279	3,4682

În aceste condiții cifra de afaceri realizată de societate a fost de 34.568.549 lei din care 98 % reprezintă produse și servicii destinate exclusiv sectorului de aviație. Ponderea producției destinate exportului în totalul cifrei de afaceri realizate este de 60 % diferența de 40 % fiind destinată pieței interne și exportului indirect.

A. SITUAȚIA REZULTATULUI FINANCIAR

Complexitatea operațiunilor economice și financiare, specifică societății, este reflectată în documente contabile de sinteză sub forma fluxurilor și a stocurilor, fluxurile având un impact imediat asupra rezultatului exercitiului, în timp ce stocurile determină asupra echilibrului financiar, a nevoii de finanțare a operațiunilor de gestiune și în final asupra solvabilității societății, un impact temporar sau de durată.

De aceea activitatea unei societăți se apreciază pe baza Situației Rezultatului Financiar care grupează, pe o perioadă de gestiune dată, ansamblul fluxurilor economice generatoare de venituri și cheltuieli.

În acest sens Situației Rezultatului Financiar a S.C. Turbomecanica S.A., reflectă fidel veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare, după cum urmează:

DENUMIRE INDICATORI	31 DECEMBRIE 2013	31 DECEMBRIE 2012
Venituri	34.568.549	48.242.654
Alte castiguri si pierderi	1.218.181	14.925
Variatia stocurilor	(353.357)	335.373
Materii prime si materiale	(9.820.189)	(21.240.537)
Cheltuieli cu beneficiile angajatilor	(19.124.743)	(22.173.237)
Cheltuieli cu deprecierea activelor	(5.356.276)	(6.432.951)
Costuri financiare, net	(5.693.363)	(6.503.611)
Alte cheltuieli operationale	(4.297.654)	(6.154.668)
Profit/(pierdere) inainte de impozitare	(8.858.853)	(13.912.052)
Impozitul pe profit	266.625	205.052
Profit/(pierdere) perioadei	(8.592.228)	(13.707.000)

Deși în anul 2013 societatea a realizat venituri din Cifra de afaceri de 34,6 mil lei, cu 13,7 mil lei mai puțin decât în anul 2012, prin urmărirea atentă a costurilor și realizarea măsurilor înscrise în programul de măsuri necesare echilibrării financiare, societatea a reușit să diminueze pierderea totală de la – 13,7 mil. lei la – 8,6 mil. lei.

Activitatea financiară a înregistrat costuri financiare nete în valoare de 5.693.363 lei și a fost determinată de cheltuiala cu dobânzile plătite de 5.486.313 lei

Pierderea fiscală este redată mai jos:

Profit înainte de impozitare 2013	- 8.858.853 lei
• Veniturile netabile	2.505.387 lei
• Cheltuieli nedeductibile (ajustări stocuri – 612.257 lei și amortizarea mijloacelor fixe 5.356.276 lei)	9.294.180 lei
• Deduceri fiscale (amortizare fiscală)	3.371.167 lei
• Rezultat impozabil	-5.441.227 lei
• Pierdere fiscală ani 2009-2012	39.593.243 lei

Pierderea fiscală de recuperat este de **45.034.470 lei** și este cumulată pentru perioada 2009 - 2013.

B. SITUATIA POZITIEI FINANCIARE

- Situația Pozitiei Financiare a S.C. TURBOMECANICA S.A. a fost întocmită în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară ("IFRS") așa cum au fost adoptate de Uniunea Europeană și pe baza documentelor contabile certificate și verificate în acord cu principiile generale de contabilitate.

SITUATIA POZITIEI FINANCIARE la 31.12.2013 este următoarea:

RON

DENUMIRE	31 DECEMBRIE 2013	31 DECEMBRIE 2012
ACTIVE		
Active pe termen lung		
Imobilizări corporale	52.994.111	56.715.728
Imobilizări necorporale	12.081.387	13.638.430
Alte active	0	-
Total active pe termen lung	65.075.498	70.354.158
Active circulante		
Stocuri	24.937.055	23.926.629
Creanțe comerciale	1.962.183	4.201.150
Alte creanțe	818.272	905.468
Numerar și echivalente de numerar	303.142	3.038.256
Active destinate vânzării	46.954.594	46.582.813
Total active circulante	74.975.245	78.654.316

Total active	140.050.753	149.008.474
Capitaluri proprii si datorii		
Capital si rezerve		
Capital emis	1.024.571.055	1.024.571.055
Rezerve	101.379.301	101.785.812
Rezultat reportat	(1.093.165.028)	(1.084.979.311)
Total capitaluri proprii	32.785.328	41.377.556
Datorii pe termen lung		
Imprumuturi	16.716.713	22.758.769
Datorii cu impozitul amanat	7.945.637	8.212.262
Provizioane	1.494.810	1.494.810
Alte datorii pe termen lung	9.554.982	
Total datorii pe termen lung	35.712.142	32.465.841
Datorii curente		
Datorii comerciale si alte datorii	7.427.064	8.983.385
Imprumuturi	53.112.441	49.145.049
Provizioane	1.902.261	1.460.806
Venituri inregistrate in avans	2.441.438	1.672.561
Alte datorii curente	6.670.069	13.903.276
Total datorii curente	71.553.273	75.165.077
Total datorii	107.265.415	107.630.918
Total capitaluri proprii si datorii	140.050.743	149.008.474

Capitalul propriu al societatii la 31.12.2013 este de 32.785.328 RON si prezinta o scadere fata de anul 2012.

Rezultatul net al exercitiului financiar a fost determinat pe baza rezultatului contabil inclus in situatiile financiare ale societatii intocmite in conformitate cu reglementarile fiscale si contabile romanesti aplicabile.

Creantele societatii la 31.12.2013 insumeaza 2.780.455 lei, din care creante comerciale in valoare de 1.962.183 lei si alte creante in valoare de 818.272 lei. Semnificativ este inasa faptul ca, perioada de recuperare a creantelor este in conformitate cu prevederile contractuale, neexistand clienti incerti.

In structura creantelor societatii ponderea cea mai mare este detinuta de creantele comerciale, respectiv 70,6 %.

Din totalul datoriilor curente ale societatii, ponderea cea mai mare este detinuta de imprumuturile contractate de societate 74,2 %, in timp ce datoriile catre furnizori reprezinta 10,4 %.

C.PRINCIPALII INDICATORI ECONOMICO – FINANCIARI

Lichiditatea curenta, ce reprezinta capacitatea societatii pe termen scurt de a converti in lichiditati creantele imobilizate este de 1,04.

Viteza de rotatie a activelor imobilizate (totale) care evalueaza eficacitatea managementului activelor imobilizate (totale) prin examinarea valorii cifrei de afaceri generate de o anumita cantitate de active imobilizate (totale) este 0,53 % respectiv mica, nesatisfacatoare.

Rentabilitatea capitalului angajat reprezinta profitul pe care il detine societatea din banii investiti in afacere. Capitalul angajat se refera la banii investiti in societate de actionari si creditorii pe termen lung (capitalul propriu + datorii pe termen lung) si este de -4,9 %.

D. INVENTARIEREA PATRIMONIULUI

Tinand cont de prevederile art. 7 si art. 8 din Legea Contabilitatii nr. 82/1991, republicata, ale O.M.F.P. nr. 1286/2012 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile societăților comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, ale Normelor privind organizarea si efectuarea inventarierii de natura activelor, datoriilor si capitalurilor proprii aprobate prin O.M.F.P. nr. 2861/09.10.2009.

Inventarierea s-a desfasurat in anul 2013 in baza deciziilor nr. 369/09.10.2013 pentru inventarierea anuala a patrimoniului; 370/09.10.2013 pentru inventarierea anuala a mijloacelor fixe si a obiectelor de inventar; 371/09.10.2013 pentru inventarierea anuala a materiilor prime, materialelor, productiei neterminate si a produselor finite, deciziei nr. 371/09.10.2013 pentru inventarierea anuala a activelor, furnizorilor si creditorilor.

Rezultatele inventarierii anuale au fost consemnate in Procesul – Verbal de inventariere anuala a SC Turbomecanica SA inregistrat sub numarul 517/19.02.2014.

Disponibilitatile aflate in conturi la banci la 31.12.2013 au fost reconciliate cu documentele de evidenta contabila, iar disponibilitatile in valuta detinute de societate la 31.12.2013 au fost evaluate la cursul BNR la acea data.

E. ORGANIZAREA GESTIUNILOR DE VALORI, A EVIDENTEI CONTABILE ANALITICE SI SINTETICE A ACESTORA

Gestiunile de valori materiale sunt organizate functie de natura acestora pe categorii si locuri de depozitare sau folosinta astfel:

- mijloacele fixe sunt organizate cantitativ valoric;
- materiile prime, obiectele de inventar, materialele consumabile sunt organizate in gestiuni pe magazine la nivelul unitatii prin metoda cantitativ valorica.

Contabilitatea valorilor materiale se tine prin folosirea inventarului permanent iar controlul financiar preventiv a fost exercitat conform deciziei nr. 406/14.11.1994.

F. CALITATE

Pe parcursul anului 2013 in domeniul **asigurarii calitatii** s-au intreprins urmatoarele actiuni:

1. Pentru a se alinia cerintelor standardelor de referinta, autoritatilor de reglementare si ale clientilor sai si pentru a implementa modificarile organizatorice aplicate in acest an in S.C. Turbomecanica S.A, Serviciul Organizare si Audit a intervenit asupra urmatoarelor documente ale Sistemului de management al calitatii :

- ◆ A revizuit **Manualul Calitatii S.C. Turbomecanica S.A. ;**
- ◆ A elaborat si revizuit **15 Proceduri Generale si 19 Standarde Generale ;**
- ◆ A elaborat si revizuit **9 Standarde de Firma si 11 Instructiuni de Lucru ;**
- ◆ A elaborat si revizuit **8 Regulamente ;**
- ◆ A revizuit **Planul Calitatii cod PQ S-0002** aferent relatiei contractuale cu clientul **AgustaWestland**
- ◆ A elaborat **Memoriul de Presentare al Organizatiei de Productie Turbomecanica S.A.** necesar autorizarii civile a **S.C. Turbomecanica S.A.**, de catre **Autoritatea Aeronautia Civila din Romania**, pentru fabricatia produselor destinate programului **AgustaWestland**, in contextul dezvoltarii relatiei contractuale acest client
- ◆ A elaborat **Planul Calitatii cod PQ S-0006** incluzand **Planurile de Calitate Produs cod PD-10 și PD-11, Planul Calitatii cod PQ S-0007** incluzand **Planul de Calitate Produs cod PD-12 și Planul Calitatii cod PQ S-0011** incluzand **Planurile de Calitate Produs cod PD-14 și PD-15** pentru a raspunde prevederilor contractuale ale clientului **M.Ap.N.**, cu privire la fabricatia/reparatiei produselor realizate de TMB si in conformitate cu prevederile specifice standardelor **NATO, AQAP 2120 si AQAP 2105.**

Serviciul Organizare si Audit a actionat in 2013 in sensul aplicarii unei imbunatatirii continue a modului de organizare si proiectare a Sistemului de Management al Calitatii

2. Pentru dovedi conformarea cu cerintele clientilor sai TMB s-a supus si s-a calificat in urma auditurilor de sistem de secunda parte efectuate de catre acestia, asa cum este prezentat in continuare :

În august 2013, **General Electric - Aviation (Cehia)** a efectuat în **Turbomecanica** un audit de evaluare a sistemului de management calitate în vederea acceptării **Turbomecanica** ca furnizor, având ca referențial cerințele pentru calitate specifice furnizorilor **General Electric - Aviation**. În urma auditului, **General Electric - Aviation** a completat Chestionarul de Audit (QEAC Process Audit Questionary) din 13.08.2013 care stabilește nivelul de performanță AB și scorul de conformitate de 84%. Pe baza constatărilor acestui audit, **Turbomecanica** a identificat cauzele generatoare și a stabilit un **Plan de Acțiuni** pentru conformare, urmând ca acceptarea ca furnizor să se facă ulterior.

În septembrie 2013, **AgustaWestland (Italia)** a efectuat în **Turbomecanica** un audit de supraveghere a sistemului de management calitate având ca referențial

---

standardul **EN/AS 9100**, specificația **AgustaWestland, QRS-01**, care precizează cerințele pentru calitate specifice furnizorilor **AgustaWestland** și **Planul Calității PQ S-0002**, stabilit între **AgustaWestland** și **Turbomecanica**. Simultan cu acest audit, a fost efectuat și un audit pentru produsul Tail Gear Box 109-0440-01-123, având ca referențial documentația tehnică de execuție produs. În urma auditului, **AgustaWestland** a întocmit Raportul de Audit (Activity Report) nr. QA-5721 din 19.09.2013, prin care au fost prezentate concluziile auditului și au fost indicate **2 oportunități de îmbunătățire**. Rezultatele auditului au condus la menținerea certificării **Sistemului de Management Calitate Turbomecanica** de către **AgustaWestland**, în conformitate cu cerințele standardului **EN 9100:2009** și a **Planului Calității PQ S-0002** și menținerea **Turbomecanica** în lista de furnizori aprobați **AgustaWestland**, prin **Declarația de Aprobare (Certificatul de Furnizor) nr. A/1206/20.05.2010**.

În noiembrie 2013, **Veplas (Slovenia)** a efectuat în **Turbomecanica** un audit de evaluare a sistemului de management calitate, în vederea acceptării **Turbomecanica** ca furnizor având ca referențial standardul **EN/AS 9100** și cerințele pentru calitate specifice furnizorilor **Veplas**. În urma auditului, **Veplas** a întocmit Raportul de Audit (Final Audit Report) nr. OB_OP24_05 din 10.12.2013. **Veplas** a stabilit **3 neconformități** prin Rapoartele de Neconformitate (Supplier Corrective Action Request) SCAR_QA0001, SCAR_QA0002 și SCAR_QA0003 anexate la Raportul de Audit mai-sus menționat. De asemenea, **Veplas** a stabilit **2 observații și o oportunitate de îmbunătățire**. Pentru neconformitățile constatate, **Turbomecanica** a identificat cauzele rădăcină și a stabilit 4 acțiuni corective, care au fost finalizate în termen și care au fost acceptate de **Veplas**.

3. Pentru dovedi conformarea cu cerintele clientilor sai TMB s-a supus si s-a calificat in urma auditurilor de sistem de terta parte efectuate de catre acestia, asa cum este prezentat in continuare :

În ianuarie 2013, **TÜV NORD CERT (Germania)** a efectuat în **Turbomecanica** un audit de supraveghere a sistemului de management calitate, având ca referențial standardul **EN/AS 9100** și standardul **ISO 9001**. În urma auditului, **TÜV Nord Cert** a întocmit raportul de audit din 23.01.2013, prin care s-au prezentat concluziile auditului și s-au stabilit **2 neconformități minore**. Pentru neconformitățile constatate de **TÜV Nord Cert** în **Rapoartele de Neconformitate NCR 1 și NCR 2** anexate la raportul de audit, **Turbomecanica** a stabilit **2 acțiuni corective și preventive** care au fost finalizate în termen și care au fost acceptate de **TÜV Nord Cert**. Rezultatele auditului au condus la menținerea certificării **Sistemului de Management Calitate Turbomecanica** de către **TÜV Nord Cert**, în conformitate cu cerințele standardelor **EN 9100:2009** și **ISO 9001:2008** și menținerea **Certificatelor nr. 44 117 090174/23.02.2009 și nr. 44 100 090174/23.02.2009**.

În iulie 2013, **AEROQ** a efectuat în **Turbomecanica** un audit de recertificare a sistemului de management calitate, având ca referențial standardul **SR EN ISO 9001:2008**. În urma auditului, **AEROQ** a întocmit Raportul de Audit nr. 3108 din 29.07.2013. **AEROQ nu a constatat neconformități** și a formulat **6 oportunități de îmbunătățire**. Rezultatele auditului au condus la recertificarea **Sistemului de Management Calitate Turbomecanica** de către **AEROQ** conform cu cerințele standardelor **SR EN ISO 9001:2008** și emiterea **Certificatului nr. 001/29.07.2013**, valabil până la **28.07.2016**.

În decembrie 2013, **TÜV Nord Cert (Germania)** a efectuat în **Turbomecanica** un audit de recertificare a sistemului de management calitate, având ca referențial standardele **EN 9100:2009** și **ISO 9001:2008**. În urma auditului, **TÜV Nord Cert** a întocmit Raportul de Audit (Audit Report (Stage 2)) nr. 8000427168 din 06.12.2013. **TÜV Nord Cert** a constatat **1 neconformitate** prin Raportul de Neconformitate (Non-Conformity Report) NCR 1/1 anexat la Raportul de Audit mai-sus menționat. Pentru neconformitatea constatată, **Turbomecanica** a stabilit 1 acțiune corectivă care a fost finalizată la termenul propus. După confirmarea finalizării acțiunii corective, **TÜV Nord Cert** a recertificat **Sistemul de Management Calitate Turbomecanica** conform cu cerințele standardelor **EN 9100:2009** și **ISO 9001:2008**, fiind emise **CertIFICATELE nr. 44 100 090174/23.02.2014 (ISO 9001)** și nr. 44 117 090174/20.02.2014 (EN 9100) (valide până la 22.02.2017).

În decembrie 2013, **Autoritatea Aeronautică Civilă Română** a efectuat în **Turbomecanica** un prim audit pentru autorizarea organizației de producție **Turbomecanica S.A.** în conformitate cu prevederile regulamentului european **EU nr.748/2012, Partea 21, Section A, Subpart G**. În urma auditului, **Autoritatea Aeronautică Civilă Română** a întocmit Raportul de Investigație nr. RTI-TMB-2013-AIG-P/1 din 23.12.2013 și a constatat **4 neconformități** prin Rapoartele de Neconformitate TMB-001, TMB-002, TMB-003 și TMB-004 anexate la Raportul de Investigație mai-sus menționat. Pentru neconformitățile constatate, **Turbomecanica** desfășoară în prezent analiza de identificare a cauzelor neconformităților și de stabilire a acțiunilor corective adecvate înlăturării lor.

4. Pentru a garanta conducerii TMB, clientilor și organismelor de certificare corecta implementare a cerintelor sistemului de management al calitatii și mentinerea eficienței și eficacității acestora, Serviciul Organizare și Audit a derulat în 2013 audituri interne așa cum se prezintă în continuare:

4.1 Audituri interne de sistem

Derularea auditurilor interne pentru sistemul de management calitate s-a efectuat în conformitate cu **Planul de Audit PA-TMB 2013**, aprobat de **Directorul Calitate**.

În urma auditurilor interne desfășurate în anul 2013 au fost emise **25 rapoarte de audit** sistem management calitate și au rezultat **5 neconformități** pentru care s-au stabilit **9 acțiuni corective** care au fost finalizate în proporție de 100%.

4.2. Audituri interne de produs

Derularea auditurilor interne de produs s-a realizat în conformitate cu **Planul de Audit PA-TMB 2013**, aprobat de **Directorul Calitate**, având ca obiect reprezentanții fiecărei clase de produse. S-au realizat **6 audituri de produs**. În urma auditului nu au fost constatate neconformități.

4.3. Audituri interne de proces

Derularea **auditurilor interne de proces** s-a făcut în conformitate cu **Planul de Audit PA-TMB 2013**, aprobat de **Directorul Calitate**, cuprinzând subiecții stabiliți pentru fiecare familie de procese, fiind efectuate 29 de audituri; în urma auditului au fost emise **29 rapoarte de audit** și au rezultat **20 neconformități** pentru care s-au stabilit **37 acțiuni corective** care au fost finalizate în proporție de 75%.

---

5. Pentru asigurarea monitorizării performanței proceselor TMB în scopul creșterii satisfacției clienților cu privire la calitatea produselor/serviciilor livrate și sporirii atractivității acestor produse/procese pe piața sectorului aeronautic, în anul 2013 s-au derulat următoarele acțiuni:

5.1 Din iunie 2013, prin procedura generală PG F-06 “Monitorizare indicatori cheie de proces necesari atingerii obiectivelor strategice TMB”, au fost stabiliți indicatorii cheie de proces necesari atingerii obiectivelor strategice și care influențează nivelul de satisfacție client. Acești indicatori sunt:

- **Indicatorul I1 (gradul de respectare a termenelor de livrare)** are un trend de creștere pe semestrul II - 2013 și este apropiat de obiectivul propus ($\geq 95\%$), fiind de 93,75% în decembrie 2013;
- **Indicatorul I2 (gradul de respectare a cantităților solicitate pentru a fi livrate la client)** nu a fost calculat pe semestrul II - 2013, datorită modului de configurare a aplicației SAP care nu permite vizualizarea tuturor comenzilor de vânzare planificate, problemă care urmează a fi soluționată de IBM;
- **Indicatorul I3 (gradul de nerespectare a cerințelor documentației tehnice de execuție)** are un trend de scădere pe semestrul II - 2013 și se încadrează în obiectivul propus ($\leq 3\%$), fiind de 0,70% în decembrie 2013;
- **Indicatorul I3-1 (gradul de nerespectare a cantităților solicitate datorită rebuturilor)** are un trend de scădere pe semestrul II - 2013 și se încadrează în obiectivul propus ($\leq 3\%$), fiind de 0,80% în decembrie 2013;
- **Indicatorul I4 (gradul de neasigurare a conformității produselor livrate)** are un trend de creștere pe semestrul II - 2013 și se încadrează în obiectivul propus ($\leq 5\%$), fiind de 0,07% în decembrie 2013.

5.2 În domeniul proceselor speciale și al activității laboratoarelor de calitate, și în anul 2013 s-a continuat de o manieră ascendentă politica de satisfacere a cerințelor clientului, cât și creșterea nivelului de atractivitate prezentat de societate pentru potențialii clienți activi în domeniul industriei aeronautice prin următoarele acțiuni :

5.2.1. Acordare procese speciale

Acordarea de terta parte NADCAP a proceselor speciale

Evenimentele cu cea mai puternică semnificație privind creșterea nivelului de atractivitate a S.C. Turbomecanica S.A. în piața industriei aeronautice rămân acordările și reacordările NADCAP.

În anul 2013 s-au reacordat următoarele procese speciale:

În februarie 2013, NADCAP a desfășurat în Turbomecanica un audit de reacordare a proceselor de control nedistructiv conform cerințelor AC7114. În urma auditului s-au constatat 2 neconformități minore care au fost închise. Ca urmare, procesul a fost reacordat cu o perioadă de valabilitate a acordării de 24 luni (Program de Merit) (dată expirare certificat: 30 aprilie 2015).

În aprilie 2013, NADCAP a desfășurat în Turbomecanica un audit de reacordare a proceselor de tratamente termice conform cerințelor AC7101. În urma auditului s-au constatat 3 neconformități majore și 4 neconformități minore care au fost închise. Ca urmare, procesele au fost reacordate cu o perioadă de valabilitate a acordării de 12 luni (dată expirare certificat: 31 iulie 2014).

În ianuarie 2013, **NADCAP** a desfășurat în **Turbomecanica** un audit de reacreditare a **procesului de lipire** conform cerințelor **AC7118**. În urma auditului s-au constatat **2 neconformități minore** care au fost închise în semestrul II - 2013. Ca urmare, **procesul a fost reacreditat** cu o **perioadă de valabilitate a acreditării de 24 luni (Program de Merit)** (dată expirare certificat: **31 octombrie 2015**).

În ianuarie 2013, **NADCAP** a desfășurat în **Turbomecanica** un audit de reacreditare a **procesului de ecrusare** conform cerințelor **AC7117**. În urma auditului s-a constatat **1 neconformitate minoră** care a fost închisă. Ca urmare, **procesul a fost reacreditat** cu o **perioadă de valabilitate a acreditării de 24 luni (Program de Merit)** (dată expirare certificat: **31 octombrie 2015**).

5.2.2. Certificari de procese de secunda parte

5.2.2.1. Certificari AgustaWestland

În acest an **s-au menținut toate certificările de procese speciale și de laborator** obținute anterior.

S-au transmis către client dosarele de recalificare și s-au obținut recalificările pentru următoarele procese:

- 1) **control nedistructiv cu lichide penetrante (DQP IT12/0193/01)**
- 2) **control nedistructiv prin atac nital (DQP IT12/0397/00)**
- 3) **alodinare (DQP 1/167)**
- 4) **oxidare anodică cromică (DQP 1/148)**
- 5) **cadmiere (DQP 1/146)**
- 6) **dehidrogenare (DQP 1/165)**
- 7) **tratament termic revenire și precipitare oțeluri pe cuptorul NORMRECO (DQP 2/195)**
- 8) **tratament termic oțeluri pe cuptoarele AUSTENIZ și CALIMATR (DQP 2/198)**
- 9) **test TGB A109 (DQP 1826)**

5.2.2.2. Certificari General Electric

În acest an **s-au menținut toate certificările de procese speciale și de echipamente** obținute anterior.

În baza auditurilor **General Electric** și a certificărilor **NADCAP**, pentru procedeele aplicate la fabricația reperelor **General Electric - Aviation**, au fost emise documentele **Special Process Certification GT193** care confirmă aprobarea următoarelor procedee:

- **Aluminum Atmosphere Heat Treat (cod BB)**, suplimentar celorlate procese de tratament termic certificate până în prezent.

II. În domeniul controlului calitatii, anul 2013 s-a caracterizat prin următoarele evenimente:

1. Procesul de transfer al evaluării conformității către operatori

Acest proces are în vedere următoarele aspecte:

- responsabilizarea executanților operațiilor de prelucrare;
- reducerea riscului de progres în flux a unor produse cu neconformități nedecelate, cu impact asupra costurilor și termenelor de finalizare a produselor;

-
- reducerea numarului de intreruptivitati destinate inspectiei in ciclul de fabricatie al reperelor.

In acest scop pentru toate planele de operatii ale produselor diversilor clienti a fost reanalizata **AMC**-istica necesara masurarii de catre persoana care realizeaza operatia de prelucrare mecanica si s-au facut modificarile necesare. De asemenea, la comenzile corespunzatoare care s-au lansat prin **SAP**, pentru fiecare operatie a fost generat si un buletin de masuratori al operatiei pe care operatorii il completeaza.

2. Introducere de repere noi in productie

In aceasta perioada nu s-au introdus in fabricatie repere noi (prin substantiere), dar s-a derulat o ampla activitate de relocare a reperelor in noile capacitati de productie respectandu-se prevederile Procedurii de Relocare TMB, Nr. 1 / Ed. 1 / 14.02.2012, procedura care a fost aprobata si de clientii TMB. In 2013 s-au efectuat un numar de 54 de dosare FAI la clientul RR si 5 dosare FAI la clientul AGUSTA, ca urmare a relocarii sectiei de Prelucrari Mecanice Speciale. La clientul UNISON s-a efectuat 1 dosar FAI pentru o alternativa de fabricatie.

3. Audituri interne produs

În conformitate cu **Planul de Audit PA-TMB 2013**, în 2013, **Serviciul Control Produse** a efectuat **6 audituri interne de produs** pentru următoarea familie de produse:

- 1) piese cu profil evolventic [gears] / reper 109-0433-01-107.
- 2) Piese de rotatie strunjite – 1686M38P03
- 3) Piese cu profile brostate – FK10940
- 4) Piese filetate – 5024T17P01
- 5) Piese critice/senzitive – LW15096
- 6) Piese din tabla formata si sudata – 17A190-613P03

În urma auditului intern a fost emise **5 raporte de audit** și nu au rezultat **neconformități**.

Luând în considerare rezultatele auditurilor interne **produs** desfășurate în **2013**, se poate afirma că realizarea **produselor TMB** se desfășoară în conformitate cu cerințele stabilite.

4. Audit intern procese

Derularea **auditului intern procese** s-a facut in conformitate cu **Planul de Audit PA-TMB 2013**, cuprinzand subiectii stabiliti pentru fiecare familie de procese, fiind efectuate 29 de audituri; in urma auditului au fost emise **29 rapoarte** de audit si au rezultat **20 neconformitati** pentru care s-au stabilit **37 actiuni corective** care au fost finalizate in proportie de 75%.

5. Atestari de procese speciale

Atestari AgustaWestland

In acest an **s-au mentinut toate certificarile de procese speciale si de laborator** obtinute anterior.

S-au transmis catre client dosarele de recalificare si s-au obtinut recalificarile pentru urmatoarele procese:

- 1) **control nedistructiv cu lichide penetrante** (DQP IT12/0193/01)
- 2) **control nedistructiv prin atac nital** (DQP IT12/0397/00)

- 3) alodinare (DQP 1/167)
 4) oxidare anodică cromică (DQP 1/148)
 5) cadmiere (DQP 1/146)
 6) dehidrogenare (DQP 1/165)
 7) tratament termic revenire și precipitare oțeluri pe cuptorul NORMRECO (DQP 2/195)
 8) tratament termic oțeluri pe cuptoarele AUSTENIZ și CALIMATR (DQP 2/198)
 9) test TGB A109 (DQP 1826) .

În octombrie 2013 au fost demarate acțiunile necesare pentru substanțierea procesului de cromare conform ASTM 2460, Clasă 2, în vederea aplicării acestuia pe reperul AgustaWestland, cod 109-0403-08-103 "Pinion.

Atestari General Electric

În acest an s-au menținut toate certificările de procese speciale și de echipamente obținute anterior. În plus General Electric - Aviation, a emis documentul Special Process Certification GT193 pentru aprobarea procedurii: - Aluminum Atmosphere Heat Treat (cod BB), suplimentar celorlalte procese de tratament termic certificate până în prezent.

6. Atestari Laborator Central

În 2013 laboratoarele Turbomecanica au participat la Programul de testare încrucișată interlaboratoare, Round-Robin, organizat la institutul EXOVA-Franța, program susținut de Airbus, General Electric Aero, Safrane Grup, Eurocopter, MTU și GKN, cu următoarele teste:

- tracțiune la temperatura camerei, kit 1-2
- reziliență Charpy, kit 5-1
- duritate Rockwell / Vickers, kit 6-1 pe oțel
- duritate Brinell / Rockwell B, kit 6-2 pe aluminiu
- microduritate, kit 6-3 pe oțel cementat
- conductivitate electrică, kit 10-7 pe aluminiu.

7. Reclamatii / Sesizari

În perioada anului 2013, S.C. Turbomecanica S.A. a primit din partea clienților un număr de 31 reclamatii, din care 8 de la clienții interni (6 reclamatii de la unitati militare M.Ap.N și 2 reclamatii de la UNISON) iar 25 de la clienții externi (4 reclamatii de la AGUSTA-WESTLAND, 9 reclamatii de la GEAE și 7 de la ROLLS-ROYCE). Pentru aceste reclamatii s-au stabilit un număr de 23 acțiuni corective care au fost finalizate sau sunt în curs de finalizare.

Reclamații/sesizări piese client (titular - Secția Prelucrări Mecanice)

În 2013, s-au primit 23 reclamații. Situația acestora este prezentată sintetic mai jos :

Număr total R/S:	23	Reclamații
Client - reper R/S (nr. bucăți afectate):		
AGUSTA - 109-0403-14-1 (17 buc.)	1	; (Reclamație)
AGUSTA - 109-0403-14-3 (24 buc.)	1	; (Reclamație)
AGUSTA - 109-0403-19-1	1	; (Reclamație)
AGUSTA - 109-0440-01-123	1	; (Reclamații)

GEAE - 13711-Q0A-0000	1	; (Reclamație)
GEAE - 1855M62G01 (1 buc.)	1	; (Reclamație)
GEAE - 2087M23P01	1	; (Reclamație)
GEAE - 2087M29P01	1	; (Reclamații)
GEAE - 2122M91P01	2	; (Reclamații)
GEAE - 9010M82P03	1	; (Reclamații)
GEAE - 9392M53G02 (1 buc.)	1	; (Reclamație)
GEAE - L57333G01	1	; (Reclamație)
RR - EU68108	1	; (Reclamație)
RR - FK10535	1	; (Reclamație)
RR - FW73728	2	; (Reclamații)
RR - FW73730	2	; (Reclamații)
RR - JR30049A	1	; (Reclamație)
UM01836 - 0249835320 (1 set)	1	; (Reclamație)
UNISON - 17A137-664P01	1	; (Reclamație)
UNISON - 17A190-615G01	1	; (Reclamație)

În cadrul procesului de analiză și soluționare a **R/S** au rezultat acțiuni corective și preventive menite să corecteze, să consolideze sau să îmbunătățească performanțele procesuale. Situația acțiunilor corective și preventive este indicată mai jos:

Număr total ACP :	23
Număr total R/S respinse:	5
Număr total ACP închise:	17
Număr total ACP deschise:	1

Reclamații/sesizări produse TMB/Client (titular - Secția Montaj Probe)
În 2013,s-au primit 8 reclamații/ sesizări.

Număr total R/S :	8	<i>Reclamații / Sesizari</i>
Număr total de R/S pe categorii de produse:		
- Motor TURMO :	3	<i>Sesizari</i>
- BRP	1	<i>Sesizari</i>
- CTP	1	<i>Sesizari</i>
- Agusta	3	<i>Reclamații</i>

Număr total R/S de la clienți interni:	5
UM 02040	1
UM 01919F	2
UM 0991	1
UM 02040	1
Număr total R/S de la clienți externi:	3
Agusta	3

În cadrul procesului de analiză și soluționare a **R/S** au rezultat acțiuni corective și preventive menite să corecteze, să consolideze sau să îmbunătățească performanțele procesuale. Situația acțiunilor corective și preventive este indicată mai jos:

Număr total R/S închise:	8
Număr total R/S deschise:	0

8. Protectia Nucleara

În **2013** au avut loc două inspecții efectuate de inspectorii **CNCAN** având ca scop alinierea și introducerea pieselor Viper din material radioactiv MSRR 8014 în regim de Garanții Nucleare. După îndeplinirea dispozițiilor CNCAN, privitoare la amenajarea gestiunii "Depozit Materiale Periculoase" și inventarierea minuțioasă a pieselor și transmiterea rezultatelor la CNCAN, a fost obținută **Autorizația de Deținere VI 1187/2013**.

9. Protectia Mediului

Prin programul de mediu pentru anul **2013**, ca parte componenta a autorizațiilor de mediu pe care SC **Turbomecanica SA** le detine în prezent, s-au luat măsuri de prevenire și înlăturare a efectelor poluării factorilor de mediu, în scopul conformării cu legislația de mediu, în vigoare.

SC Turbomecanica SA detine :

- **Autorizația Integrată de Mediu** pentru întreaga societate și sectorul acoperiri metalice nr. 5/2005, revizuită în 18.02.2009 și valabilă până în 29.12.2015;
- **Autorizația de Gospodărire Apa** nr. 47-BU/40/18.07.2008, revizuită în și valabilă până în 31.12.2015 ;

- **Acord de Preluare Ape Uzate** nr. 429/09.06.2011, termen de valabilitate nedeterminat;

- Declarații de locație pentru operațiuni cu precursori.

În scopul prevenirii poluărilor accidentale, SC Turbomecanica SA a luat următoarele măsuri ce se aplică lunar, semestrial sau anual, în conformitate cu prevederile trasate prin autorizația de mediu deținută, astfel :

- a monitorizat lunar, apele uzate evacuate prin cele două racorduri utilizate, înainte de deversarea în canalizarea orasenească ;

- a monitorizat semestrial, emisiile și imisiile de la toate sursele staționare existente pe perimetrul societății ;

- a monitorizat anual, apele subterane și solul ;

- a monitorizat anual, zgomotul produs de sursele de poluare fonice deținute de societate ;

- a stocat temporar, în propria gospodărie de deseuri și apoi a eliminat sau valorificat toate tipurile de deseuri generate de societate, pe care le-a colectat selectiv, în containere dedicate. Deseurile periculoase și nepericuloase au fost eliminate sau valorificate prin firme specializate și autorizate.

În scopul respectării legislației în vigoare , societatea a plătit sumele datorate către Fondul de mediu, pentru sursele staționare și deseurile de ambalaje.

In anul 2013, nu s-au inregistrat incidente de mediu si nici poluari ale apelor uzate sau aerului peste valorile maxim admise de legislatia in vigoare.

10. Instruiri Personal

În decursul anului 2013, în conformitate cu prevederile **Planului de Instruire Periodică Personal TMB**, prin cursuri de instruire și atestare specifice au fost asigurate și menținute competențele necesare celor **30** operatori, inspector și laboranți pentru procese speciale și laboratoare, realizându-se efectiv un număr de **21** instruiri specifice.

G. ACTIVITATEA DE RESURSE UMANE

Managementul societatii a asigurat desfasurarea activitatilor de Productie (operatiuni), Asigurarea Calitatii, Financiar - Contabilitate, Marketing - Vanzari si Resurse Umane prin compartimentele de specialitate.

Totalul personalului S.C.TURBOMECANICA S.A. la data de 31.12.2013 a fost de 326 salariatii.

Varsta medie a personalului la aceeași data a fost de 50,5 de ani.

In perioada ianuarie – decembrie 2013, au plecat din societate un numar de 91 salariatii si au fost angajate 13 persoane.

Total cheltuieli cu beneficiile angajatilor, efectuate in anul 2013, a fost in suma de 19.124.743 lei, din care ;

- cheltuieli cu salarii: 15.034.459 lei, din care :
  - tichete de masa 682.166 lei;
  - salarii compensatorii: 455.493 lei;
  - tichete cadou: 169.340 lei
- contributi la asigurari si protectie sociala: 4.090.284 lei.

Costurile implicate in procesul de recrutare au fost de aproximativ 15.000 lei .

Politica de personal a companiei cu privire la scolarizarea, perfectionarea si atestarea personalului a fost bine sustinuta in ceea ce priveste instruirile interne dar a suferit o diminuare a bugetului alocat instruirilor externe. Instruirile s-au derulat in conformitate cu planul aprobat pentru anul 2013.

In conformitate cu acesta societatea a investit in cursuri de crestere a competentelor si abilitatilor personalului TESA si management suma de 35.247 lei si suma de aproximativ 8.000 lei pentru participarea la cursuri de perfectionare si atestare in exteriorul companiei.

S-au efectuat un numar de aproximativ 1.291 ore de curs la care au participat 145 de salariatii.

In interiorul companiei s-au efectuat cursuri de perfectionare si atestare care au totalizat un numar de aproximativ 296 de ore pentru 112 salariatii.

In perioada analizata un numar de numai 257 salariatii au participat la scolarizari si diferite cursuri de perfectionare (atestare) profesionala, insumand 1587 de ore de curs.

Ponderea cheltuielilor cu personalul in cifra de afaceri realizata pe anul 2013 a fost de 55,32 %.

In ceea ce priveste gradul de sindicalizare al societatii, 70,5% dintre salariatii societatii sunt membri de sindicat.

Referitor la nivelul de pregatire si specializare a personalului situatia se prezinta astfel:

- 28.83% salariatii cu studii superioare – 94 persoane, din care:
  - absolventi doctorat: 1 pers.
  - Studii post universitare 4 pers EMBA
- 43.55% salariatii cu studii liceale si postliceale - 142 persoane
- 25.15% salariatii absolventi de scoala profesionala - 82 persoane
- 2.45% salariatii absolventi de scoala generala - 8 persoane

Raporturile dintre administratie si salariatii sunt reglementate in baza Contractului Colectiv de Munca pe anii 2012-2014. Climatul socio-profesional este monitorizat permanent, existand un sistem de comunicare intre partenerii sociali care sa nu permita aparitia de stari conflictuale, care de altfel in 2013 au fost inexistente.

Evaluarea aspectelor legate de protectia si securitatea muncii

Abordarea aspectelor legate de protectia si securitatea muncii de catre SC Turbomecanica SA se constituie in primul rand intr-o problema de responsabilitate sociala, care este tratata in corelatie stransa cu prioritatile legate de dezvoltarea economica, sanatate si instruire.

De aceea, in atentia conducerii societatii, exista in permanenta asigurarea conditiilor optime de desfasurare in conditii de securitate a activitatii intregului personal.

Prin programul de protectia si securitatea muncii pentru anul 2013, s-au desfasurat toate activitatile necesare pentru respectarea Legii Securitatii si Sanatatii in munca nr. 319/2006 si a normelor metodologice de aplicare, precum si a celorlate acte legislative din domeniu, in vigoare, prin luarea urmatoarelor masuri:

- evaluarea riscurilor pentru securitatea si sanatatea in munca la toate locurile de munca;

- in baza evaluarii riscurilor s-au luat masuri de prevenire care sa asigure imbunatatirea nivelului securitatii si al protectiei sanatatii lucratorilor;

- instruire de specialitate a Specialistului SSM in domeniul Auditului Securitatii, Sanatatii in Munca si Evaluarii riscurilor (curs postuniversitar)

- s-au completat materialele de SSM, conform legislatiei actuale, care se utilizeaza la efectuarea instructajelor periodice de SSM pentru angajatii TMB precum si pentru stabilirea masurilor necesare desfasurarii in conditii de securitate a proceselor tehnologice;

- s-a asigurat dotarea cu kituri de materiale sanitare pentru dulapurile de prim ajutor (20 kituri) pentru interventie in caz de accident in conformitate cu legislatia in vigoare;

- s-a asigurat aprovizionarea cu materiale igienico-sanitare (creme de protectie etc.) in conformitate cu prevederile din Normativul intern;

- s-au intretinut si reparat grupurile sanitare, vestiarele, spalatoarele, dusurile, etc., in toate sectiile de productie;

- s-a amenajat o sala de mese la etajul 1, deasupra zonei Acoperirii de Suprafata

---

- s-au prelungit autorizatiile instalatiilor de ridicat detinute de TMB (in conformitate cu prescriptiile CNCIR) si s-au reautorizat fochistii.

In cursul anului 2013, in SC Turbomecanica SA nu s-au inregistrat accidente de munca sau boli profesionale.

H. ACTIVITATEA DE VANZARI-MARKETING

Prin activitatea comerciala compania actioneaza si reactioneaza cu agentii economici in economia de piata, intern si extern:

Pe piata interna, pentru produsele din profilul aeronautic, S.C. Turbomecanica S.A. este unicul producator si reparator de motoare cu turbina de gaz pentru aeronave si ansamble mecanice de elicopter din Romania, principalii clienti fiind MAPN si SRI.

Din pacate, datorita constrangerilor bugetare, cererea acestei piete este in scadere, dar, chiar si in aceste conditii piata interna ar putea constitui o oportunitate pentru consolidarea cifrei de afaceri.

In ceea ce priveste piata externa, in prezent, dupa eforturi semnificative, compania a reusit sa-si consolideze pozitia pe o piata vasta si in acelasi timp pretentioasa, piata componentelor si subansamblelor pentru motoare de aviatie.

In acest sens compania are in vedere incarcarea eficienta a capacitatii de fabricatie in domeniul prelucrarilor mecanice impreuna cu flexibilitatea de a raspunde nevoilor specifice fiecarui client (de exemplu livrari *"just in time"*, acceptarea fluctuatiei rezonabile a cerintelor clientilor, existenta unui stoc rezonabil de siguranta de piese finite etc). Coroborata cu politica de globalizare a fabricatiei de piese in piata mondiala, politica aplicata de marile companii, aceasta directie strategica a companiei noastre trebuie sa conduca la o marire a volumului de vanzari in urmatorii ani.

Ca directie strategica, compania are in vedere recuperarea relatiei de afaceri cu firma General Electric Aircraft Engines SUA si clientii sai, precum si cu firma Rolls-Royce.

De asemenea in anul 2013 a continuat livrarea de subansamble complete de cutii de transmisie spate pentru elicopter (fabricatie, montaj, incercare) pentru firma Agusta (Italia), firma care in prezent este preocupata in cresterea livrarilor pe seama asimilarii de noi produse.

In plus societatea a prezentat capabilitatile ei pe plan extern si a raspuns tuturor solicitarilor prin oferte competitive cu interes pentru firme ca: SKF (Franta), Agusta (Polonia), Unison (Polonia), Honda (SUA), Aviall (SUA) GE (Cehia), Fridenson (Israel); Veplas (Slovenia) si altii.

I. GUVERNANTĂ CORPORATIVĂ

Guvernanta corporativă reprezintă conducerea responsabilă și controlul unei societăți comerciale. Din perspectiva guvernantei corporative două aspecte sunt de importanță majoră pentru SC Turbomecanica: creșterea încrederii investitorilor, partenerilor de afaceri, clienților și angajaților în organele de conducere și de control ale companiei, precum și echilibrarea situației economice și după aceea creșterea valorii companiei. Adoptarea unor bune practici si politici de guvernanta corporativă trebuie să devină pentru SC Turbomecanica suportul temeinic de dezvoltare solidă, după un proces dificil si costisitor de restructurare a companiei.

Conformarea cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativă al Bursei de Valori Bucuresti

Consiliul de administratie al societății a adoptat Regulamentul de Guvernanta Corporativă (RGC) al SC Turbomecanica, în conformitate cu Recomandarea 3 din Codul de Guvernanta Corporativă al Bursei de Valori Bucuresti (CGC). RGC cuprinde structurile, responsabilitățile și practicile prevăzute în CGC, ce rezultă din actele constitutive ale SC Turbomecanica completate cu prevederile legislative în vigoare și cu recomandările enunțate în CGC.

Regulamentul de Guvernanta Corporativă este disponibil pe pagina web a SC Turbomecanica www.turbomecanica.ro.

Nivelul de implementare de către SC Turbomecanica a principiilor și recomandărilor din CGC sunt raportate în declarația „Aplici sau Explici”, conform Rec. 3 din CGC, care va fi comunicată BVB împreună cu Raportul anual 2013 și afișată pe pagina web a Societății, www.turbomecanica.ro.

Structuri de guvernanta corporativă și componența CA

SC Turbomecanica este o societate comercială care funcționează în conformitate cu Legea societăților comerciale nr. 31/1990, modificată și completată. Societatea a făcut parte din oferta publică inițiată de Guvernul României în anul 1995, sub denumirea de “Program de Privatizare în Masă”. În urma acestui program Societatea a îndeplinit condițiile de listare pe piața reglementată Bursa de Valori București (BVB), unde a fost listată în data 07.10.1998

În calitate de emitent Societatea se conformează prevederilor Legii 297/2004, privind piața de capital, și a regulamentelor specifice emise de Comisia Națională de Valori Mobiliare (CNVM) în baza numitei legi.

SC Turbomecanica este administrată în sistem unitar de către un Consiliu de Administrație (CA), format din 5 membri aleși de adunarea generală a acționarilor din data de 14.05.2012 pe o perioadă de 4 ani, cu posibilitatea de a fi realeși.

Administratorii în funcție la data de 31.12.2013

Nume	Funcția	Anul primei alegeri	Anul expirării prezentului mandat
Radu Viehmann	Presedinte, Director General	2000	2016
Dana Ciorapciu	administrator neexecutiv	2006	2016
Emilia Manta	administrator neexecutiv	2006	2016
Grigore Florescu	administrator neexecutiv	2006	2016
Henriette Spinka	administrator neexecutiv independent	2008	2016

Membrii CA au adoptat voluntar și autoimpus CGC al BVB, au aprobat regulamentul de CG, care se găsește în lb română pe pagina web a societății www.turbomecanica.ro și raportează către BVB stadiul conformării cu cele 19 principii și 41 de recomandări prin Declarația privind conformarea sau neconformarea cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativa (Declarația “Aplici sau Explici”). SC Turbomecanica a depus și va depune eforturile profesionale, legale și administrative necesare pentru a asigura alinierea la prevederile Codului și prezentarea transparentă a acestor rezultate.

Competențele și responsabilitățile CA sunt cele prevăzute în RGC. Președintele CA deține și funcția de director general al Societății.

Au fost formate trei comitete de lucru de către CA, după cum urmează: comitet de audit, comitet de nominalizare și comitet de remunerare. Majoritatea acestor comitete sunt formate din membrii neexecutivi ai CA. Având în vedere durata scurtă de la înființarea lor, nu poate fi descrisă activitatea acestora la acest moment. Calificarea și experiența profesională a administratorilor este prezentată în CV-urile care pot fi accesate pe pagina web a Societății www.turbomecanica.ro. Administratorii care ocupă funcții similare în alte societăți emitente din țară sau străinătate sunt:

- Henriette Spinka – administrator la SC Anteco SA Ploiești din anul 2008;

Participarea administratorilor la capitalul social al SC Turbomecanica la 31.12.2013

Nume	Functia	Nr.actiuni	% din capitalul social
Radu Viehmann	Presedinte, Director General	95.758.800	25,9198
Dana Ciorapciu	administrator neexecutiv	56.003.876	15,1590
Emilia Manta	administrator neexecutiv	0	0
Grigore Florescu	administrator neexecutiv	0	0
Henriette Spinka	administrator neexecutiv independent	100.000	0,028

În cursul anului 2013, CA s-a întrunit în 9 sedințe, cel puțin două sedințe pe fiecare trimestru, în prezența a 4-5 dintre membrii săi – și a adoptat decizii care îi permit să își îndeplinească atribuțiile de o manieră eficientă și eficientă. Astfel, la întrunirile sale, CA a analizat rezultatele financiare obținute în perioada de raportare și cumulat de la începutul anului, ca și performanța economică în raport cu bugetul și cu perioada similară a anului trecut.

Politica de remunerare a administratorilor aplicată până în prezent este bazată pe legislația națională în vigoare. Administratorii au încheiat contracte de mandat, în care este stabilită o indemnizație fixă. Modelul de contract se poate accesa pe pagina web a societății www.turbomecanica.ro. Nu există o componentă variabilă de remunerare sau alte forme de recompensare pentru administratori. În vederea remunerării pe principii de eficiență și performanță a membrilor conducerii executive a fost creat un Comitet de Remunerare în cadrul CA. Având în vedere perioada de schimbări pe care o traversează Societatea, în urma procesului de restructurare, administratorii consideră ca inoportună declararea veniturilor realizate de aceștia.

Drepturile acționarilor

SC Turbomecanica asigură un tratament echitabil tuturor acționarilor, inclusiv acționarilor minoritari și străini, în conformitate cu prevederile legale și ale Actului Constitutiv al Societății.

SC Turbomecanica avea un număr de 5757 de acționari la data de 31.12.2013, conform datelor raportate de Depozitarul Central S.A. București, societatea care ține registrul acționarilor.

SC Turbomecanica respectă drepturile acționarilor săi, punând la dispoziția acestora informații relevante și actuale, astfel încât aceștia să-și exercite drepturile de o manieră echitabilă. Compania depune toate eforturile pentru a realiza o comunicare eficientă și activă cu acționarii săi și pentru facilitarea participării

---

acționarilor la lucrările adunărilor generale ale acționarilor (AGA), precum și a exercitării depline a drepturilor acestora. Participarea acționarilor la lucrările AGA este pe deplin incurajată, acționarii care nu pot participa având la dispoziție posibilitatea exercitării votului în absență, pe bază de procură specială și a votului prin corespondență. În cadrul AGA este incurajat dialogul între acționari și membrii CA și ai conducerii executive.

SC Turbomecanica a adoptat reguli privind circuitul intern și diseminarea către terți a documentelor și informației referitoare la emitent, acordând o importanță specială informației care poate influența evoluția prețului de piață al valorilor mobiliare emise de aceasta, care fac obiectul unor rapoarte curente sau comunicate transmise pieței, fiind puse imediat la dispoziția investitorilor pe pagina web a Bursei de Valori București și pe pagina web proprie, www.turbomecanica.ro.

Compania a adoptat proceduri în scopul identificării și soluționării adecvate a situațiilor de conflict de interese, ca și proceduri specifice în scopul asigurării corectitudinii procedurale (criterii de identificare a tranzacțiilor cu impact semnificativ, de transparență, de obiectivitate).

Pagina web a Societății reprezintă și în această configurație o platformă utilă de comunicare cu acționarii. Există o secțiune dedicată investitorilor numită colțul acționarilor, toate informațiile și comunicatele de interes pentru acționari sunt găzduite și sunt disponibile în secțiunea colțul acționarilor și news, în limbile română și parțial în engleză.

Structura organizației care asigură relația cu acționarii și alte categorii de public interesat este Biroul Acționariat. Date de contact: adresa: SC Turbomecanica SA, b-dul Iuliu Maniu nr. 244 sector 6 cod 061126 București, România, telefon: (+40 21) 434.07.55 ; 434.07.41 interior 245.

Transparentă, raportare financiară, control intern

Pentru SC Turbomecanica transparența în comunicare este de mare importanță. Îndeplinirea obligațiilor de raportare și transparența comunicării sunt modalități prin care se câștigă încrederea acționarilor și a stokeholderilor. SC Turbomecanica are în vedere asigurarea unei raportări continue și periodice într-o manieră obiectivă și integră, care să cuprindă toate aspectele importante ale activității companiei, situația financiară, politicile contabile aplicate, performanțele înregistrate.

În cursul anului 2013 au fost întocmite rapoarte și comunicate referitoare la rezultatele financiare, convocarea și hotărârile AGA, raportare periodică (lunară, trimestrială, semestrială, anuală), tranzacții cu persoane implicate, etc. Informațiile ce au făcut obiectul raportărilor obligatorii – rapoartele curente și cele periodice - au fost prezentate și pe pagina web a companiei, www.turbomecanica.ro, în limba română.

În sistemul de raportare financiară pentru anul 2013, SC Turbomecanica a respectat reglementările contabile, O.M.F.P. 1286/2012, și Legea contabilității nr. 82/1991 (republicată și modificată). O.M.F.P. nr. 79/2014 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice.

În conformitate cu prevederile legale, situațiile financiar-contabile și cele privind operațiunile SC Turbomecanica sunt auditate de firma **SC Deloitte Audit**

S.R.L., auditor financiar independent, numit de adunarea generală a actionarilor din 14.05.2012 pentru o perioada de 4 ani.

Conflictul de interese si tranzactiile cu persoane implicate

Consiliul de administratie a adoptat și identificat soluții adecvate pentru situațiile în care un administrator sau un angajat are un interes material în nume propriu sau în numele unor terti în relația cu SC Turbomecanica.. Fiecare membru CA evită oricare conflict direct sau indirect de interese cu SC Turbomecanica. În măsura în care apare un conflict de interese, administratorul în cauză are obligatia de a informa CA si se abține de la dezbaterile si votul asupra chestiunilor respective.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004 si Regulamentului CNVM nr. 1/2006, persoanele initiate si persoanele cu acces la informatii privilegiate referitoare la SC Turbomecanica au obligatia să notifice BVB cu privire la orice tranzactie cu actiuni SC Turbomecanica. Notificările sunt publicate pe pagina web a BVB.

J. EVALUAREA ACTIVITATII SOCIETATII -CONCLUZII

Se poate aprecia ca societatea a reusit sa-si mentina capabilitatile tehnice si tehnologice,dar trebuie in continuare sa acorde o atentie sporita urmaririi costurilor de productie si sa adapteze permanent nivelul cheltuielilor la volumul de incasari pe care il realizeaza.

In acelasi timp asigurarea unui portofoliu de comenzi / contracte de 50-55 mil lei este inca un obiectiv la care nu s-a ajuns dar care poate fi realizat pe parcursul urmatoilor 2 ani.

Analizele efectuate in ultima perioada evidentiaza dificultatile majore pe care le are societatea in special sub aspectul fluxului de numerar, care nu va putea fi echilibrat decat prin rezolvarea datoriilor societatii si care poate fi partial rezolvata prin realizarea vanzarii de terenuri si cladiri disponibilizate cat mai rapid posibil.

De aceea pentru anul 2014 Consiliul de Administratie a revizuit Programul de Restructurare si a luat noi masuri prin care si-a asumat ca si preocupare majora mentinerea S.C. TURBOMECANICA S.A. ca producator de piese si componente, amsamble si turboansamble in conditia mentinerii capacitatii de reparatii motoare TURMO si VIPER, si de reparatii ansamble mecanice

K. Evaluarea capacitatii de asigurare a continuitatii activitatii si recuperarea pierderilor

Managementul societatii apreciaza ca situatia dificila in care se afla in ca societatea poate fi depasita si societatea poate echilibra situatia sa economico – financiara prin actiuni rapide si ferme care sa vizeze.

- Controlul strict al cheltuielilor si corelarea acestora cu nivelul veniturilor.
- Vanzarea de active disponibilizate ca urmare a reamplasarii fluxurilor de productie cel putin in anul 2014 a terenului cu cladiri in suprafata maxima de 34.000 mp, precum si a terenului de la Dragomiresti Vale;
- Consolidarea portofoliului de clienti si produse la un nivel stabilizat de 55 – 60 mil.lei/anual;

Proгноzele elaborate in societate pentru perioada 2014 – 2018 au in vedere cele expuse mai sus si evidentiaza faptul ca incepand cu anul 2015 societatea va incepe procesul de recuperare a pierderilor acumulate si va echilibra fluxul de numerar.

In eforturile sale societatea se bucura de un real sprijin din partea bancilor creditoare.

PRESEDINTE CONSILIU DE ADMINISTRATIE
DIRECTOR GENERAL
Ing. RADU VIEHMANN

Numele Deloitte se refera la organizatia Deloitte Touche Tohmatsu Limited, o companie cu raspundere limitata din Marea Britanie, la firmele membre ale acesteia, in cadrul careia fiecare firma membra este o persoana juridica independenta. Pentru o descriere amanuntita a structurii legale a Deloitte Touche Tohmatsu Limited si a firmelor membre, va rugam sa accesati www.deloitte.com/ro/despre.

Deloitte furnizeaza servicii clientilor din sectorul public si privat in urmatoarele domenii profesionale - audit, taxe, consultanta, consultanta financiara – deservind numeroase industrii. Prin intermediul retelei sale globale de firme membre, care activeaza in peste 150 de tari, Deloitte pune la dispozitia clientilor sai resursele internationale precum si priceperea locala pentru a-i ajuta sa exceleze indiferent de locul in care acestia isi desfasoara activitatea. Obiectivul celor 200 000 de profesionisti din Deloitte este acela de a deveni un standard de excelenta.